

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2555

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

อาจารย์ที่ปรึกษา และคณบดีวิทยาลัยการศึกษาต่อเนื่อง ได้พิจารณาการศึกษา
ต้นคว้าด้วยตนเอง เรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1
มหาวิทยาลัยพะเยา” เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยพะเยา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ ด้วงนคร)

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมบัติ นพรัตน์)

คณบดีวิทยาลัยการศึกษาต่อเนื่อง

พฤษภาคม 2555

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้ด้วยตนเองฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีจากความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพโรจน์ ตังวนคร อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้ความรู้ คำแนะนำ พร้อมทั้งตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด และอาจารย์ทุกท่านจากสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ให้การช่วยเหลือ แนะนำ ตลอดจนจนถึงให้กำลังใจ และติดตามความก้าวหน้าในการจัดทำรายงานการศึกษาค้นคว้าของผู้จัดทำ

ขอขอบพระคุณ ดร.จิตติมา กาวีระ รองคณบดีฝ่ายวิชาการคณะศิลปศาสตร์ ดร.สมบูรณ์ พุเต็มวงศ์ ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา และ ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า ขอขอบคุณ นางณัฐธิดา พิมพัรัตน์ อาจารย์ประจำสาขาวิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา และนางสาวไพรินทร์ ชัดธิพงษ์ อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ที่กรุณาให้ความรู้ทางสถิติในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

ขอขอบคุณ ผู้บริหาร อาจารย์ และนิสิตทุกท่านที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

หากพบข้อบกพร่องผิดพลาดประการใด ผู้ศึกษาค้นคว้าขออภัยเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากรายงานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแต่คุณบิดา มารดา ตลอดจนบูรพคณาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ความรู้ให้แก่ผู้ทำการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง

สุภาพร คำรงค์

ชื่อเรื่อง	ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้ศึกษาค้นคว้า	สุภาพร คำรงค์
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไพโรจน์ ตังวงนกร
ประเภทสารนิพนธ์	การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยพะเยา, 2555
คำสำคัญ	ปัจจัย, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในครั้งนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 357 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้ ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน ผู้ศึกษาได้ใช้การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง 9 ปัจจัย กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ

ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ได้แก่ ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งมีค่า β ตามลำดับ คือ .20, .13 และ .12 ปัจจัยดังกล่าวรวมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 12.1 โดยสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Title	FACTORS AFFECTING LEARNING ACHIEVEMENT OF THE FIRST YEAR STUDENT'S AT UNIVERSITY OF PHAYAO
Author	Supaporn Kumrot
Advisor	Assistant Professor Dr. Pairoj Duangnakhon
Academic Paper	Independent Study M.Ed. in Educational Administration, University of Phayao, 2012
Keywords	Factors, learning achievement

ABSTRACT

The purposes of this Independent study were to study factors affecting learning achievement of the First year Students at University of Phayao and to study correlation between factors affecting learning achievement of the First year Students at University of Phayao.

The target group of this Independent study was 357 First year Students who enrolled in the second semester of the academic year 2011 at University of Phayao. The data were collected using questionnaires which consisted of three parts: Part I Background Information, Part II Opinion on factors affecting learning achievement—used two steps analyzing data that was Step 1 used rating scale to analyze opinion level of factors affecting learning achievement. Percentage, mean and standard deviation were used to analyze data collected. Step 2 Multiple Regression Analysis was used to analyze correlation between nine factors affecting learning achievement to test the hypothesis of the study and Part III Problems and suggestions.

The study found that factors affecting learning achievement were learning behavior, learners' expectations and learning environment with respectively β : .20, .13 and .12. Learning achievement was predicted by these factors at 12.1 % with significance 0.05.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
มหาวิทยาลัยพะเยา	10
ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยพะเยา	10
โครงสร้างการบริหารงานมหาวิทยาลัยพะเยา	14
การรับเข้าศึกษาของนิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา.....	15
ลักษณะทั่วไปของหลักสูตรปริญญาตรี.....	17
การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยพะเยา.....	20
การวัดและการประเมินผลการศึกษา	23
การสำเร็จการศึกษา.....	26
ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	28
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	30
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม	34
แนวคิดและทฤษฎีความคาดหวัง	41
งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	43
สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3 วิธีดำเนินการวิจัย	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	51
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	55
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา	59
ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ	70
5 บทสรุป	72
ความมุ่งหมายของการวิจัย	72
วิธีดำเนินการวิจัย	73
สรุปผลการวิจัย	74
อภิปรายผลการวิจัย.....	78
ข้อเสนอแนะ	86
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	91
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	92
ภาคผนวก ข ตารางแสดงค่า IOC	98
ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า	100

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะ โดยการเทียบ บัญญัติไตรยางศ์ (Rule of Three)	49
2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม	55
3 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลสังกัดคณะฯ ของผู้ตอบแบบสอบถาม	55
4 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลวิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย พะเยา ของผู้ตอบแบบสอบถาม	56
5 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลคะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของ ผู้ตอบแบบสอบถาม	57
6 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลคะแนนเฉลี่ยชั้นปีที่ 1/54 ของผู้ตอบแบบสอบถาม	58
7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่ส่งผลต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยาโดยรวม.....	59
8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านปัจจัย สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิต	60
9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านปัจจัย พฤติกรรมทางการเรียนของนิสิต	61
10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านปัจจัย พฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน.....	62
11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยระบบ การจัดการศึกษา.....	63
12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านปัจจัย ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน.....	64
13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านปัจจัย ครอบครัว	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยความ คาดหวังของผู้ปกครอง.....	66
15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยความ คาดหวังของตัวนิสิต	67
16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยแรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	68
17 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง 9 ปัจจัย กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา นำเสนอผลโดยรวม.....	69
18 แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา	70
19 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะ โดยการเทียบ บัญญัติไตรยางศ์ (Rule of Three)	73

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 โครงสร้างการบริหารงานมหาวิทยาลัยพะเยา.....	14
2 รูปกรอบแนวคิดการวิจัย.....	47

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในสังคมไทยในปัจจุบัน เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตให้เป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ จึงต้องคำนึงถึงคุณภาพทางการศึกษาเป็นสำคัญ ปัจจุบันได้มีคนให้ความสำคัญกับคุณภาพการศึกษา และสนใจศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างมาก เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูง แต่การจะได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงนั้น ย่อมเกิดจากหลายองค์ประกอบหรือหลายปัจจัยด้วยกัน ซึ่งกมล สุตประเสริฐ (กมล สุตประเสริฐ, 2520, หน้า 32-35 อ้างอิงใน มณฑาทิพย์ มณีโชติรัตน์, 2542, หน้า 3) ได้อธิบายว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการศึกษาอาจแบ่งได้ 2 ประการ คือ องค์ประกอบที่มาจากผู้เรียน และสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับตัวผู้เรียน เช่น พ่อ แม่ สภาพเศรษฐกิจและสังคม ความสามารถพื้นฐานของผู้เรียน และองค์ประกอบที่มาจากการบริหารการเรียนของหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการประเมินคุณภาพการศึกษาจึงอาจประเมินได้จากความสำเร็จในการเรียนหรือจากคะแนนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน สอดคล้องกับ เต็มศักดิ์ คทวณิช (เต็มศักดิ์ คทวณิช, 2549, บทคัดย่อ) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ โดยมีปัจจัยที่ศึกษาประกอบไปด้วย ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ความภาคภูมิใจในตนเอง ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครองในตัวนักศึกษา ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับครูผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างรุ่นพี่กับนักศึกษา และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บลูม (Bloom, 1976, pp. 68-69 อ้างอิงใน มณฑาทิพย์ มณีโชติรัตน์, 2542, หน้า 3) ได้กล่าวว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นตัวแปรตัวหนึ่งที่บ่งชี้คุณภาพของผู้เรียน นักจิตวิทยาและนักศึกษาจึงได้ให้ความสนใจ และพยายามศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เพื่อหาทางปรับปรุงและแก้ไขให้เกิดสภาพที่เอื้ออำนวยต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอย่างดีที่สุด

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญต่อผู้เรียน ในขณะที่เดียวกันย่อมมีความสัมพันธ์ต่อการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาควบคู่กันไป มหาวิทยาลัยพะเยาเป็นสถานศึกษาหนึ่งซึ่งให้ความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมุ่งเน้นการค้นคว้าและสะสมองค์ความรู้เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศ ทางวิชาการ และความเป็นสากล มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีงามในการดำรงชีวิต และสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความสงบ เกิดสันติสุข มุ่งอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรมและประเพณี เพื่อเป็นมรดกของชาติ มหาวิทยาลัยพะเยาประกอบด้วย 13 คณะ 2 วิทยาลัย 1 วิทยาเขต ดังต่อไปนี้ คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ คณะศิลปศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม และวิทยาลัยการศึกษาต่อเนื่อง วิทยาเขตประกอบด้วย วิทยาเขตเชียงราย

มหาวิทยาลัยพะเยาเป็นสถาบันการศึกษาที่เป็นแหล่งปัญญาเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีศักยภาพสูงสังคม ซึ่งในยุคปัจจุบันนั้นสถาบันการศึกษาจำเป็นต้องมีการแข่งขันกับโลกยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งมีความก้าวหน้า และเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สถานศึกษาจำเป็นต้องเตรียมพร้อมสำหรับการท้าทายของกระแสโลก มีการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาให้ทันกับยุคปัจจุบัน สถาบันการศึกษาเป็นส่วนสำคัญที่จะผลักดันให้เกิดผลสำเร็จทางด้านการศึกษา ให้ผู้เรียนและสถาบันการศึกษาก้าวทันการเปลี่ยนแปลง และสถาบันการศึกษาเป็นส่วนที่สนับสนุนให้เกิดการศึกษาอย่างเหมาะสมกับผู้เรียน และเรียนอย่างมีความสุข แต่ส่วนสำคัญที่สุดอีกด้านคือ ด้านผู้เรียนเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉะนั้นการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะพัฒนามนุษย์และสร้างคุณภาพของมนุษย์ให้สามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมด้วยตนเองอย่างมีความสุข

ทางด้านการศึกษาความสำเร็จทางการเรียนนั้นย่อมมีคำว่า “ผลสัมฤทธิ์” มาเกี่ยวข้องเสมอ เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่แสดงถึงความสำเร็จทางการศึกษาได้ดีที่สุด การศึกษาขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการที่จะผลักดันให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน อาทิ ปัจจัยที่ผู้ศึกษาคาดว่าจะจะเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา มีทั้งหมด 9 ปัจจัย คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยระบบการจัดการศึกษาปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต

และปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ฉะนั้นถ้าจะผลิตบัณฑิตให้สำเร็จการศึกษาระดับสูงของสถานศึกษานั้น ต้องอาศัยการทำงานที่รอบคอบและการศึกษาข้อมูลหลาย ๆ ด้านประกอบกัน จึงก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแก่บัณฑิตทุกคนได้

มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ให้ความสำคัญกับนิสิตชั้นปีที่ 1 เป็นอย่างมาก เนื่องจากนิสิตต้องมีการปรับตัวด้านการเรียนในชีวิตมัธยมมาสู่การเรียนแบบอุดมศึกษา และหลายคนไม่สามารถปรับตัวเองได้ ทำให้เกิดผลการเรียนต่ำเป็นจุดที่มหาวิทยาลัยเองได้เล็งเห็นความสำคัญเพื่อส่งเสริมให้นิสิตของมหาวิทยาลัยสามารถปรับตัวเรียนในมหาวิทยาลัยได้อย่างมีความสุขเกิดผลการเรียนที่ดี และมีคุณภาพทางการศึกษา ซึ่งนิสิตชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 นั้น มีจำนวนนิสิตทั้งหมด 4,694 คน มหาวิทยาลัยพะเยาจึงคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตภายในมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ มหาวิทยาลัยเน้นรากฐานทางการศึกษา คือนิสิตชั้นปีที่ 1 และผลักดันให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดี และสามารถที่เรียนรู้ในการใช้ชีวิตในรั้วมหาวิทยาลัยได้อย่างเป็นสุขจนถึงชั้นปีที่ 4 ได้ นิสิตต้องมีรากฐานของผลการเรียนที่ดีตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งสำคัญต่อบัณฑิตที่จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัย ซึ่งต้องก้าวไปทำงานกับองค์กรภายนอก ย่อมเกิดการแข่งขันกันในตลาดแรงงานเป็นอย่างมาก ซึ่งบัณฑิตที่มีผลการเรียนต่ำเกิดเป็นความแตกต่างกันโดยชัดเจนในตลาดแรงงาน ทำให้เกิดปัญหาการหางานยากของนิสิต รวมถึงการไม่สามารถเลือกงานทำที่ตนเองชอบหรือต้องการได้ นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ไม่สมบูรณ์ มีโอกาสน้อยในการทำงานกับองค์กรที่มีคุณภาพ

ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 และนิสิตมหาวิทยาลัยพะเยาทุกคนให้มีประสิทธิภาพทางการศึกษา และผลการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้จะเป็นแนวการปฏิบัติทางด้านการศึกษาของนิสิต และเป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัยพะเยาสามารถผลิตบัณฑิตให้มีความพร้อม และเหมาะสมกับตัวนิสิตในทุกด้าน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนามหาวิทยาลัยพะเยารวมถึงประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป ตามปณิธาน และนโยบายของมหาวิทยาลัยพะเยาที่ว่า **“ปัญญาเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน”** หรือ **“Wisdom for Community Empowerment”**

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยทั้งหมด 9 ปัจจัย ดังต่อไปนี้ ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต และปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา โดยเลือกศึกษาเฉพาะปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสิต 9 ปัจจัย ได้แก่

1. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน
2. ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน
3. ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน
4. ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา
5. ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน
6. ปัจจัยครอบครัว
7. ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง
8. ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต
9. ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 4,694 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยพะเยา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คนเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามจำนวนของนิสิตแต่ละคณะฯ

ขอบเขตทางด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย

1. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน
2. ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน
3. ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน
4. ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา
5. ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน
6. ปัจจัยครอบครัว
7. ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง
8. ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต
9. ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวแปรตาม

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้ศัพท์บางคำที่มีความหมายเฉพาะดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง หมายถึง นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 4,694 คน ประกอบด้วย 13 คณะ และ 1 วิทยาลัย ดังต่อไปนี้ คณะเกษตรศาสตร์ และทรัพยากรธรรมชาติ คณะวิทยาศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ คณะศิลปศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะสหเวชศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์ วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ปัจจัย หมายถึง ปัจจัยที่ผู้ศึกษาเลือกศึกษาในการศึกษาค้นคว้าเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบด้วย 9 ปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน หมายถึง สภาพทั่วไปของสิ่งแวดล้อมทางการเรียนภายในมหาวิทยาลัยพะเยา ที่ผู้ศึกษาเลือกศึกษา ประกอบด้วย แสงสว่างภายในห้องเรียนมีความเหมาะสม โปรเจคเตอร์ในห้องเรียนใช้งานได้ดี เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องเรียนใช้งานได้ดี เครื่องเสียงภายในห้องเรียนได้ยินอย่างทั่วถึง และการเรียนในห้องเรียนที่มีผู้เรียนจำนวนมาก

2. ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน หมายถึง การเข้าห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ การเรียนด้วยความเข้าใจมากกว่าการท่องจำ การซักถาม และจดบันทึกขณะที่อาจารย์ทำการสอน การทบทวนบทเรียนนอกห้องเรียนอยู่เสมอ และการวางแผนด้านการเรียน เช่น การอ่านหนังสือ การทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม ซึ่งสามารถวัดออกมาเป็นคะแนนจากการให้นิสิตรอบแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

3. ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน หมายถึง ลักษณะนิสัยทางการสอนของอาจารย์ผู้สอนตามความคิดเห็นของนิสิตที่ผู้วิจัยศึกษาประกอบด้วย มีวิธีการสอนแบบให้นิสิตเรียนรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการถ่ายทอดบทเรียนได้เป็นอย่างดี มีความพร้อมในการเข้าสอนในแต่ละครั้ง มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและมีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน ซึ่งสามารถวัดออกมาเป็นคะแนนจากการให้นิสิตรอบแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

4. ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา หมายถึง ปัจจัยที่ผู้วิจัยศึกษา ประกอบด้วย จำนวนคาบเรียนในแต่ละวันมีความเหมาะสม ระยะเวลาในการเรียนในแต่ละคาบเรียนมีความเหมาะสม การจัดคาบเรียนในภาคเช้า และภาคบ่ายมีความเหมาะสม การจัดรายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสม และการจัดกลุ่มนิสิตในหมู่เรียนเดียวกันมีความเหมาะสม

5. ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน หมายถึง ระดับความสัมพันธ์ของนิสิตกับกลุ่มเพื่อนในมหาวิทยาลัยพะเยาที่ผู้ศึกษาเลือกศึกษา ประกอบด้วย นิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน นิสิตมีเพื่อนสนิทที่เรียนดี นิสิตมีเพื่อนจำนวนไม่มากที่สนิทกัน การจับกลุ่มทบทวน

ก่อนทำการสอบระหว่างเพื่อน และนิสิตมีปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อน ซึ่งสามารถวัดออกมาเป็นคะแนน จากการให้นิสิตรอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น

6. ปัจจัยครอบครัว หมายถึง ปัจจัยที่ผู้ศึกษาเลือกศึกษา ประกอบด้วย ระดับ การศึกษาของบิดามารดา สถานภาพของบิดามารดา การยอมรับและเข้าใจพฤติกรรมนิสิตของ บิดามารดา สถานภาพทางการเงินของครอบครัว และบิดามารดาเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนิสิต ซึ่งสามารถวัดออกมาเป็นคะแนน จากการให้นิสิตรอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น

7. ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง หมายถึง ความคาดหวังหรือจุดมุ่งหมายของ บิดามารดาที่มีต่อนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา หลังจากการสำเร็จการศึกษาระดับ ปริญญาตรี ประกอบด้วย การได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา ความคาดหวังในคะแนน (GPA) ของนิสิต ความคาดหวังในการเป็นคนมีจริยธรรมที่ดี ความคาดหวังในการเป็นผู้มี ความประพฤติที่ดีไม่ทำผิดระเบียบของมหาวิทยาลัย และการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหลังจาก สำเร็จการศึกษา ตามความคิดเห็นของนิสิตสามารถวัดออกมาเป็นคะแนนได้จากการตอบ แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

8. ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต หมายถึง ความคาดหวังหรือจุดมุ่งหมายของ ตัวนิสิตที่มีต่อตนเองหลังจากการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย การได้งาน ทำหลังจากสำเร็จการศึกษา ความคาดหวังในคะแนน (GPA) ของนิสิต ความคาดหวังในความรู้ ด้านทักษะในวิชาชีพในสาขาวิชาที่เรียน ความคาดหวังในการได้รับการยอมรับจากอาจารย์และ เพื่อนร่วมชั้นเรียน และความคาดหวังในการศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษา สามารถวัด ออกมาเป็นคะแนนได้จากการตอบแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น

9. ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ปัจจัยที่ผู้ศึกษาเลือกศึกษา ประกอบด้วย การตั้งเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน การรู้จักพึ่งตนเองในการเรียนอยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางการเรียนด้วยตนเอง และการมี เจตคติที่ดีต่อการเรียนอยู่เสมอ สามารถวัดผลออกมาในรูปแบบคะแนน จากการให้นิสิตรอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นด้วยตนเอง

ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยที่ผู้ศึกษาเลือกศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา ปัจจัย ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยความคาดหวัง ของตัวนิสิต และปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต นำเสนอ ผลโดยรวม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยาที่เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade point average) ตั้งแต่เริ่มเข้าศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ของชั้นปีที่ 1 จนถึงจบภาคเรียนที่ 1 ของปีการศึกษา 2554 โดยผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างแบบช่วงคะแนนเฉลี่ย และกำหนดเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยดังนี้

ต่ำกว่า 1.99	หมายถึง	ระดับผลการเรียนต่ำ
2.00–2.50	หมายถึง	ระดับผลการเรียนพอใช้
2.51–3.00	หมายถึง	ระดับผลการเรียนปานกลาง
3.01–3.50	หมายถึง	ระดับผลการเรียนดี
3.51 ขึ้นไป	หมายถึง	ระดับผลการเรียนดีมาก

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ได้ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อเป็นข้อมูลใช้ในการบริหารจัดการด้านวิชาการ ของคณะและมหาวิทยาลัยพะเยาต่อไป
2. ได้ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งเป็นข้อมูลโดยรวม เพื่อใช้ในการบริหารจัดการด้านวิชาการของคณะและมหาวิทยาลัยพะเยาต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา รวมไปถึงการศึกษาค้นคว้าและข้อเสนอแนะของนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้ศึกษาได้ศึกษาดำรง เอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยจำแนกการศึกษาและการนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. มหาวิทยาลัยพะเยา
 - 1.1 ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยพะเยา
 - 1.2 โครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัยพะเยา
 - 1.3 การรับเข้าศึกษาของนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยา
 - 1.4 ลักษณะทั่วไปของหลักสูตร ปริญญาตรี
 - 1.5 การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยพะเยา
 - 1.6 การวัดและประเมินผลการศึกษา
 - 1.7 การสำเร็จการศึกษา
2. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
3. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
4. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม
5. แนวคิดและทฤษฎีความคาดหวัง
6. งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
7. สรุปกรอบแนวคิด

มหาวิทยาลัยพะเยา

1. ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยพะเยา

ศาสตราจารย์พิเศษ ดร. มณฑล สงวนเสริมศรี อธิการบดีมหาวิทยาลัยพะเยา กล่าวถึงความ เป็นมาของมหาวิทยาลัยพะเยาว่า มหาวิทยาลัยพะเยา ก่อนได้รับการยกฐานะเป็น มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ได้อยู่ภายใต้การดูแลของมหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งได้ตระหนักถึง ความสำคัญของการกระจายโอกาสและการสร้างความเสมอภาคทางการศึกษา ประกอบ มหาวิทยาลัยได้พิจารณาร่วมกับผู้ว่าราชการจังหวัดและสมาชิกผู้แทนราษฎรจังหวัดพะเยา รวมทั้งผู้แทนจากภาครัฐและเอกชน ในการแก้ปัญหาเรื่องรายได้และการศึกษาของประชากร ในจังหวัดพะเยา โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำ จึงได้จัดโครงการกระจายโอกาสทางการศึกษา สู่อำเภอพะเยาขึ้น เพื่อตอบสนองนโยบายของทบวงมหาวิทยาลัย ที่สนับสนุนให้มหาวิทยาลัย ขยายเขตการศึกษาออกสู่ภูมิภาค โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัยเอกเทศ ในอนาคต ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้พิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ต่อมาคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 8 ตุลาคม 2539 ได้มีมติให้ใช้ชื่อว่า วิทยาเขต สารสนเทศพะเยา การจัดการเรียนการสอนระยะเริ่มแรกได้ ใช้อาคารของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม เป็นการชั่วคราว สำหรับสถานที่ตั้งถาวร มหาวิทยาลัยนเรศวรได้ร่วมกับทางจังหวัดพะเยา จัดหาสถานที่ตั้ง ณ บริเวณ ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา ประกอบด้วยที่ดินจำนวน 5,727 ไร่ เมื่อการก่อสร้างได้แล้วเสร็จ จึงได้ย้ายมาสถานที่ตั้งถาวรและเปิดการเรียนการสอน ตั้งแต่วันที่ 2542 เป็นต้นมา

ต่อมา เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2550 ในคราวประชุมครั้งที่ 13 (4/2550) สภามหาวิทยาลัย นเรศวรได้มีมติให้เปลี่ยนชื่อ “มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา” เป็น “มหาวิทยาลัย นเรศวร พะเยา”

เมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2553 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้มี พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยพะเยา พ.ศ. 2553 ขึ้นและ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2553 จึงถือได้ว่า มหาวิทยาลัยพะเยา ได้แยกออกจากมหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่ไม่เป็นส่วนราชการ อย่างเต็มรูปแบบ ถือได้ว่าเป็นชาวที่นำยินดีสำหรับชาวจังหวัดพะเยาที่มีสถาบัน อุดมศึกษาที่มี คุณภาพผ่านการผลิตบัณฑิตและมหาบัณฑิตออกมารับใช้สังคมและประเทศชาติอย่างมากมา ยด้วยการนำของอธิการบดีและคณะผู้บริหารที่มีประสบการณ์และวิสัยทัศน์ที่รุุดไปข้างหน้า อย่างไม่หยุดยั้ง เพื่อให้มหาวิทยาลัยพะเยาเป็นมหาวิทยาลัยสมบูรณ์แบบอย่างแท้จริง

ข้อมูลพื้นฐานของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยพะเยาประกอบไปด้วย 13 คณะ 2 วิทยาลัย 1 วิทยาเขต ดังต่อไปนี้

คณะฯ

1. คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ
2. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
3. คณะนิติศาสตร์
4. คณะพยาบาลศาสตร์
5. คณะแพทยศาสตร์
6. คณะเภสัชศาสตร์
7. คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์
8. คณะวิทยาศาสตร์
9. คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์
10. คณะวิศวกรรมศาสตร์
11. คณะศิลปศาสตร์
12. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์
13. คณะสหเวชศาสตร์

วิทยาลัย

1. วิทยาลัยการศึกษาต่อเนื่อง
2. วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม

วิทยาเขต

1. วิทยาเขตเชียงราย

สีประจำมหาวิทยาลัยพะเยา คือ สีม่วงทอง ตราสัญลักษณ์ประจำมหาวิทยาลัยพะเยา มีลักษณะเป็นรูปสัตว์ทมิฬสีขาว บนพื้นหลังรูปศิลาจารึกขอมดกสีบัวสีม่วง เหนืออักษรย่อ “มพ” สีม่วง ซึ่งเป็นตัวอักษรฝักขามล้านนา ด้านล่างของอักษรย่อ มีชื่อมหาวิทยาลัยพะเยา สีม่วง และชื่อภาษาอังกฤษ UNIVERSITY OF PHAYAO สีขาวบนพื้นแถบโค้งสีทอง

ปณิธานของมหาวิทยาลัย

เพื่อให้เกิดความสะดวกร ปรารถนา และประสิทธิผลในการจัดทำแผนกลยุทธ์ในการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ไปสู่หน่วยงานย่อยต่าง ๆ และในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานในทุกระดับ จึงต้องจัดให้มีการกำหนดปณิธาน วัตถุประสงค์ และค่านิยมร่วมเป็นเครื่องกำกับทิศทาง (Direction) ในการดำเนินงานให้ชัดเจน ดังนี้

1. ใช้ปณิธานร่วมกันทั้งมหาวิทยาลัย (Determination Statement) ว่า **“ปัญญาเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน”** หรือ **“Wisdom for Community Empowerment”**

วัตถุประสงค์

1. ใช้วัตถุประสงค์ (จุดเน้น)ร่วมกันทั้งมหาวิทยาลัย (Core Purposes) 5 ประการ คือ
 - 1.1 เพื่อจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นิสิตอยู่และเรียน (Live and Learn) อย่างมีความสุข จบไปมีงานทำ และเป็นคนดีของสังคม
 - 1.2 เพื่อทำการวิจัยที่เน้นการสร้างปัญญาารวมหมู่ (Collective Intelligence) เคียงคู่ชุมชน (สนับสนุนแนวคิด OUOP – One University One Province)
 - 1.3 เพื่อบริการวิชาการโดยเน้นการใช้ปัญญาารวมหมู่เพื่อพัฒนาความเข้มแข็งของชุมชน (Community Empowerment)
 - 1.4 เพื่อทำนุบำรุงภูมิปัญญา ศิลปะ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่น (Local Wisdom) สู่นานาชาติ
2. เพื่อบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและยึดมั่นในธรรมาภิบาล

ค่านิยมร่วม

1. ใช้ค่านิยมร่วมกันทั้งมหาวิทยาลัย (Core Values) โดยยึดหลักคิด 7 ประการ เพื่อให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มีความไว้วางใจซึ่งกันและกัน (Mutual Trust) เกิดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) และทำให้เกิดความเป็นสากล (Internationalization) ซึ่งจะสอดคล้อง ส่งเสริม และเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของปณิธาน และวัตถุประสงค์ (ในข้อ 1 และ 2) ประกอบด้วย

1.1 Competence – หลักความรู้ความสามารถให้ความสำคัญกับผู้ที่มีความสามารถสูงเป็นอันดับแรกก่อนเสมอ) (จึงเป็นหน้าที่ของทุกคนในองค์กรที่จะต้องช่วยกันยกระดับความรู้ความสามารถของตนเองให้ดียิ่งขึ้นตลอดเวลา) (เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้เกิด Competitiveness และ Leadership)

1.2 Freedom – หลักเสรีภาพ (มีเสรีภาพที่จะคิดที่จะทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์) (เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิด Excellence) (ทำให้เกิดความเป็นเลิศที่หลากหลายตามที่ตนเองถนัดหรือเชี่ยวชาญ)

1.3 Justice – หลักความถูกต้องยุติธรรม (มีความถูกต้องและยุติธรรมอยู่ในหัวใจตลอดเวลา) (มีคุณธรรมและจรรยาบรรณ) (ทำให้เกิดความเคารพนับถือและความไว้วางใจซึ่งกันและกัน)

1.4 Generosity – หลักความมีน้ำใจ (มีน้ำใจช่วยเหลือเกื้อกูลกัน โดยให้ถือเป็น “สิทธิ” ของผู้ที่ยากกว่าที่จะได้รับความช่วยเหลือ และเป็น “หน้าที่” ของผู้ที่ยิ่งกว่าที่จะต้องให้การช่วยเหลือ) (ทำให้เกิดวัฒนธรรมการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข)

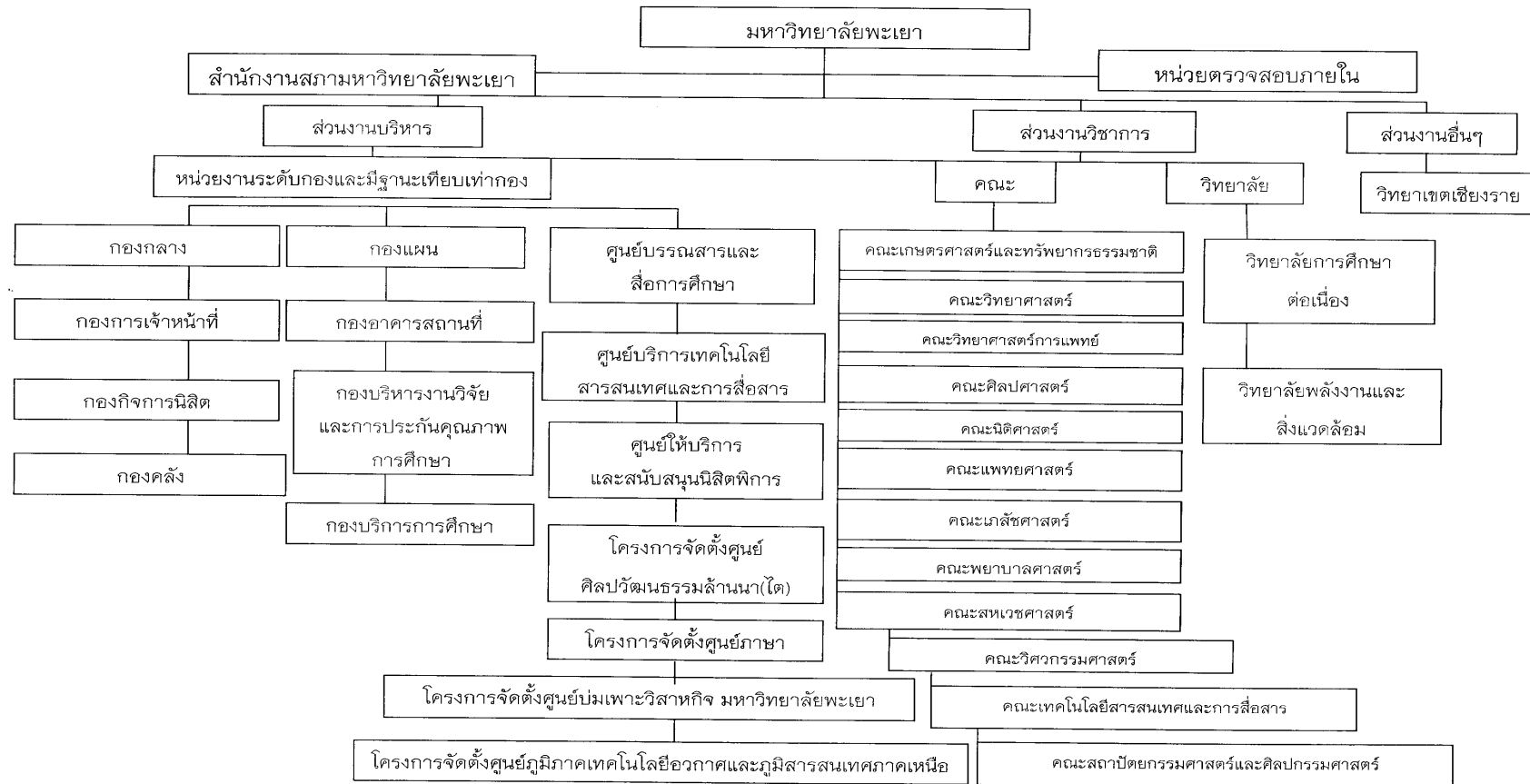
1.5 Team Learning and Working – หลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทำงานเป็นทีม (เน้นการเรียนรู้จากการทำงานและการดำเนินชีวิต) (ทำให้เกิดปัญญาารวมหมู่)

1.6 Shared Vision – หลักการมีเป้าหมายร่วมกัน (มีเป้าหมายในการทำงานร่วมกัน) (ทำให้เกิดพลังสามัคคี) (ทำให้เกิดเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้)

1.7 Local and Global Spirit – หลักความเชื่อมโยงระหว่างชุมชนและสากล (ยึดคติ “องค์ความรู้ที่ผลิตและที่ใช้เป็นระดับสากล ส่วนจิตวิญญาณอยู่ที่การรับใช้ชุมชนและสังคมไทย”) (ทำให้เกิดความเป็นสากลหรือ Internationalization)

2. โครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัยพะเยา

ภาพ 1 โครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัยพะเยา

3. การรับเข้าศึกษาของนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยา

หมวดที่ 1 การรับเข้าศึกษา (ประกาศข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2553)

ข้อ 4 คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

4.1 สำเร็จชั้นประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการรับรอง

4.2 สำเร็จการศึกษาระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า หรือระดับปริญญาตรี หรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาชั้นสูงทั้งในประเทศหรือต่างประเทศ ซึ่งสภามหาวิทยาลัยรับรอง

4.3 เป็นผู้ที่มีสุขภาพร่างกายไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา

4.4 ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาของศาลถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ความผิดที่กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

4.5 ไม่เคยถูกตัดชื่อออก หรือถูกไล่ออกจากสถาบันการศึกษาใด ๆ เพราะความผิดทางความประพฤติ

ข้อ 5 การสอบคัดเลือก หรือการคัดเลือกเข้าเป็นนิสิต

5.1 มหาวิทยาลัยจะทำการสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าเข้าเป็นนิสิตเป็นคราว ๆ ไป ตามประกาศและรายละเอียดที่มหาวิทยาลัย หรือที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

5.2 มหาวิทยาลัยอาจทำการสอบคัดเลือก หรือคัดเลือกผู้ที่ได้รับอนุปริญญา หรือเทียบเท่า หรือผู้ที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าเข้าเป็นนิสิต เพื่อศึกษาขอรับปริญญาตรีสาขาวิชาหนึ่งสาขาวิชาใดของมหาวิทยาลัยตามระเบียบ หรือตามเงื่อนไขของมหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวกับสาขาวิชานั้น ๆ

ข้อ 6 การรับโอนนิสิต หรือนักศึกษาจากสถาบันการศึกษาอื่น

6.1 มหาวิทยาลัยอาจรับโอนนิสิตหรือนักศึกษาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่นซึ่งมหาวิทยาลัยรับรอง

6.2 คุณสมบัติของผู้ขอโอนมาเป็นนิสิตของมหาวิทยาลัย

6.2.1 มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ 4

6.2.2 ได้ศึกษาในสถาบันการศึกษาที่มหาวิทยาลัยรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ปีการศึกษา

6.3 ผู้ประสงค์ที่จะขอโอนมาเป็นนิสิตมหาวิทยาลัย ต้องปฏิบัติดังนี้

6.3.1 ยื่นคำร้องต่อมหาวิทยาลัยตามแบบฟอร์มที่กำหนด โดยส่งถึงมหาวิทยาลัย ไม่น้อยกว่า 30 วันก่อนวันลงทะเบียนของภาคการศึกษาที่ประสงค์จะเข้าศึกษา หรือ

6.3.2 ให้สถานศึกษาเดิมจัดส่งหนังสือขอโอนย้ายระเบียบผลการเรียนและ รายละเอียดเนื้อหาวิชาที่ได้เรียนไปแล้วมายังมหาวิทยาลัยโดยตรง

6.4 มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาให้ความเห็นชอบรับโอนโดยผ่านการพิจารณาจากคณะ หรือหน่วยงานที่เทียบเท่า

6.5 การเทียบโอนหน่วยกิตและผลการเรียน

6.5.1 มหาวิทยาลัยจะพิจารณาเทียบโอนรายวิชาที่เรียนมา โดยความเห็นชอบของ คณะหรือหน่วยงานที่เทียบเท่า และต้องมีจำนวนหน่วยกิตที่ขอเทียบโอนไม่เกิน 3 ใน 4 ของ หลักสูตรที่จะขอเทียบโอน ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

6.5.2 รายวิชาที่จะเทียบโอนเป็นหน่วยกิตสะสม จะต้องมื่อนเนื้อหาวิชาอยู่ใน ระดับเดียวกันกับรายวิชาของมหาวิทยาลัย และมีผลการเรียนเทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับชั้น C

6.5.2 รายวิชาใดที่ได้รับอนุมัติให้เทียบโอน จะไม่ถูกนำมาคำนวณหาตัวระดับ ชั้นสะสมเฉลี่ย

ข้อ 7 การขอเข้าศึกษาเพื่อปริญญาที่สอง

7.1 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาจากมหาวิทยาลัยพะเยาหรือจากสถาบัน อุดมศึกษาอื่น อาจขอเข้าศึกษาต่อเพื่อปริญญาตรีสาขาวิชาอื่นเป็นการเพิ่มเติมได้ แต่ต้องเป็น ผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ 4

7.2 การแสดงความจำนงขอเข้าศึกษา ต้องปฏิบัติดังนี้

7.2.1 ยื่นคำร้องต่อมหาวิทยาลัยตามแบบฟอร์มที่กำหนด โดยส่งถึงมหาวิทยาลัย ไม่น้อยกว่า 30 วัน ก่อนวันลงทะเบียนของภาคการศึกษาที่ประสงค์จะเข้าศึกษา

7.2.2 การรับเข้าศึกษามหาวิทยาลัยอาจพิจารณารับเข้า โดยผ่านความเห็นชอบ ของคณะหรือหน่วยงานที่เทียบเท่า

7.3 การเทียบโอนหน่วยกิตให้นำข้อ 6.5 มาบังคับใช้โดยอนุโลม

ข้อ 8 การเข้าศึกษาระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง

มหาวิทยาลัยอาจทำการสอบคัดเลือกหรือคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่ กำหนดไว้ในข้อ 4 หรือมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ 9 การรายงานตัวเป็นนิสิต

9.1 ผู้ที่สอบคัดเลือกได้ ผู้ที่ได้รับการคัดเลือก ผู้ที่ได้รับอนุมัติให้โอนมาจาก สถานศึกษาอื่น หรือผู้ที่ได้รับอนุมัติให้เข้าศึกษาต่อหรือผู้ที่เข้าศึกษาเพื่อปริญญาที่สองจะต้อง

รายงานตัวและเตรียมหลักฐานต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศมหาวิทยาลัย เพื่อขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตในวัน เวลา ที่มหาวิทยาลัยกำหนด

9.2 กรณีนิสิตไม่รายงานตัวตามวัน เวลา ที่มหาวิทยาลัยกำหนด ให้ถือว่าสละสิทธิ์การเข้าเป็นนิสิต เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากมหาวิทยาลัยเป็นราย ๆ ไป

มหาวิทยาลัยจะกำหนดรหัสประจำตัวนิสิตและอาจารย์ที่ปรึกษาซึ่งมีหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนแนะแนวการศึกษาให้สอดคล้องกับแผนกำหนดการศึกษา ภายหลังขึ้นทะเบียนเป็นนิสิตแล้ว

4. ลักษณะทั่วไปของหลักสูตร ปริญญาตรี

4.1 หลักสูตรระดับปริญญาตรี

4.1.1 คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ

- 1) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาการประมง
- 2) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาการผลิตพืชอุตสาหกรรม
- 3) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์
 - 3.1) แขนงวิชาพืชศาสตร์
 - 3.2) แขนงวิชาสัตวศาสตร์
- 4) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ
- 5) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาอุตสาหกรรมเกษตร

4.1.2 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

- 1) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
- 2) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาภูมิสารสนเทศศาสตร์
- 4) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์
- 5) หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

4.1.3 คณะนิติศาสตร์

- 1) หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.)
- 2) หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต (น.บ.) และหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ (คู่ขนาน)

4.1.4 คณะพยาบาลศาสตร์

- 1) หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต (พย.บ.)

4.1.5 คณะแพทยศาสตร์

- 1) หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต (พ.บ.)
- 2) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเวชกิจฉุกเฉิน
- 3) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์
 - 3.1) แขนงวิชาอนามัยชุมชน
 - 3.2) แขนงวิชาอนามัยสิ่งแวดล้อม
- 4) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาอาชีวอนามัยและ

ความปลอดภัย

4.1.6 คณะเภสัชศาสตร์

- 1) หลักสูตรเภสัชศาสตรบัณฑิต (ภ.บ.) สาขาวิชาบริหารเภสัชกรรม

4.1.7 คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์

- 1) หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต (นศ.บ.) สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์
- 2) หลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต (นศ.บ.) สาขาวิชาสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร
- 3) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร
- 4) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ
- 5) หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาการท่องเที่ยว
- 6) หลักสูตรบัญชีบัณฑิต (บช.บ.)
- 7) หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต (ศ.บ.)
- 8) หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต (ศ.บ.) และหลักสูตรบริหารธุรกิจ

บัณฑิต(บธ.บ.) สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ (คู่ขนาน)

4.1.8 คณะวิทยาศาสตร์

- 1) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาคณิตศาสตร์
- 2) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาคณิตศาสตร์ และหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาการศึกษา แขนงวิชาคณิตศาสตร์ (คู่ขนาน)
- 3) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเคมี
- 4) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเคมี และหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาการศึกษา แขนงวิชาเคมี (คู่ขนาน)
- 5) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาชีววิทยา
- 6) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาชีววิทยา และหลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาการศึกษา แขนงวิชาชีววิทยา (คู่ขนาน)

7) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาฟิสิกส์

8) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาฟิสิกส์ และหลักสูตร
การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาการศึกษา แขนงวิชาฟิสิกส์ (คู่ขนาน)

9) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาอุตสาหกรรมเคมี
และเทคโนโลยีวัสดุ

10) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาสถิติ

4.1.9 คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์

1) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาจุลชีววิทยา

2) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีการกีฬา

3) หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยีการกีฬา และหลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ.) สาขาวิชาการศึกษา แขนงวิชา
พลานามัย (คู่ขนาน)

4.1.10 คณะวิศวกรรมศาสตร์

1) หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล

2) หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า

3) หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา

4) หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ

4.1.11 คณะศิลปศาสตร์

1) หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต (ร.บ.)

2) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาพัฒนาลังคม

3) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาจีน

4) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาญี่ปุ่น

5) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาไทย

6) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส

7) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ

4.1.12 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์

1) หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ.) สาขาวิชาการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

4.1.13 คณะสหเวชศาสตร์

- 1) หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชากายภาพบำบัด
- 2) หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเทคนิคการแพทย์

4.1.14 วิทยาลัยการศึกษาต่อเนื่อง

- 1) หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาวิชาพัฒนาสังคม
- 2) หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ส.บ.) (ต่อเนื่อง)

4.1.15 วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม

- 1) หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาเคมี และหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม (ตรีควบโท)
- 2) หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาจุลชีววิทยา และหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม (ตรีควบโท)
- 3) หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาชีววิทยา และหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม (ตรีควบโท)
- 4) หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม
- 5) หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต (วศ.บ.) สาขาวิชาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม

5. การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยพะเยา

หมวดที่ 2 การจัดการศึกษา (ประกาศข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2553)

ข้อ 10 ระบบการจัดการศึกษา

10.1 มหาวิทยาลัยมีระบบการจัดการศึกษา โดยให้คณะที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาใด ๆ ให้การศึกษาในสาขานั้นแก่นิสิตทั้งมหาวิทยาลัย

10.2 สาขาวิชาหนึ่ง ๆ ที่จัดสอนในมหาวิทยาลัยประกอบด้วยหลายรายวิชา

10.3 มหาวิทยาลัยใช้ระบบการจัดการศึกษาระบบทวิภาคโดยแบ่งการจัดการศึกษาออกเป็น 2 แบบ คือ

10.3.1 แบบ 2 ภาคการศึกษาต่อปีการศึกษา เป็นการจัดการศึกษาปกติ ซึ่งเป็นภาคการศึกษาบังคับ มีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ มหาวิทยาลัยอาจเปิดภาคฤดูร้อนซึ่งเป็นภาคการศึกษาไม่บังคับและใช้ระยะเวลาเรียนประมาณ 8 สัปดาห์ โดยจัดชั่วโมงเรียนของแต่ละรายวิชาให้มีจำนวนชั่วโมงต่อหน่วยกิต ตามที่กำหนดไว้ในภาคการศึกษาปกติของระบบทวิภาค

10.3.2 แบบ 3 ภาคการศึกษาต่อปีการศึกษา ใช้ระยะเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ต่อภาคการศึกษา ทั้งนี้ต้องจัดการเรียนให้มีจำนวนชั่วโมงต่อหน่วยกิตตามที่กำหนดไว้ในภาคการศึกษาปกติของระบบทวิภาค

10.4 กรณีที่หลักสูตรสาขาวิชาใดประกอบด้วยรายวิชาที่จำเป็นต้องเปิดสอนในภาคฤดูร้อนหรือฝึกงานหรือฝึกภาคสนามหรือกรณีศึกษาให้ถือเสมือนว่าภาคฤดูร้อนเป็นส่วนหนึ่งของภาคการศึกษาภาคบังคับด้วย

10.5 มหาวิทยาลัยใช้ระบบหน่วยกิตในการดำเนินการศึกษา จำนวนหน่วยกิตใช้แสดงถึงปริมาณการศึกษาของแต่ละรายวิชา

10.6 การคิดหน่วยกิต

10.6.1 รายวิชาภาคทฤษฎี ที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

10.6.2 รายวิชาภาคปฏิบัติ ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง ต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

10.6.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

10.6.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้น ๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิต ระบบทวิภาค

10.7 มหาวิทยาลัยอาจกำหนดเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อน (Prerequisite) สำหรับการลงทะเบียนบางรายวิชาโดยนิสิตต้องมีผลการเรียนของรายวิชาที่ต้องผ่านก่อนในระดับ D (หมวดที่ 4 ข้อที่ 14.5) ขึ้นไป

10.8 รายวิชาหนึ่ง ๆ มีรหัสรายวิชาและชื่อรายวิชากำกับไว้

10.9 รหัสรายวิชาประกอบด้วย

10.9.1 เลข 3 ลำดับแรก แสดงถึง สาขาวิชา

10.9.2 เลขในลำดับที่ 4 แสดงถึง ระดับชั้นปีของการศึกษา

10.9.3 เลขในลำดับที่ 5 แสดงถึง หมวดหมู่ในสาขาวิชา

10.9.4 เลขในลำดับที่ 6 แสดงถึง อนุกรมของรายวิชา

10.10 สภาพนิสิต แบ่งออกได้ดังนี้

10.10.1 นิสิตปกติ ได้แก่ นิสิตที่มีผลการเรียนและการสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ตั้งแต่ 2.00 ขึ้นไป

10.10.2 นิสิตรอพินิจ ได้แก่ นิสิตที่มีผลการเรียนและการสอบได้ค่าระดับเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00

10.11 การจำแนกสภาพนิสิตจะกระทำเมื่อสิ้นภาคการศึกษาของการศึกษาในระบบทวิภาค แบบ 2 ภาคการศึกษาต่อปีการศึกษา หรือการศึกษาในระบบทวิภาค แบบ 3 ภาคการศึกษา ต่อปีการศึกษา สำหรับผลการศึกษภาคฤดูร้อนให้นำไปรวมกับผลการศึกษาของภาคการศึกษาถัดไปที่นิสิตผู้นั้นลงทะเบียนเรียน ยกเว้นผู้ที่จบการศึกษาภาคฤดูร้อน

ข้อ 11 หลักสูตรสาขาวิชา

11.1 หลักสูตรระดับปริญญาตรีของแต่ละสาขาวิชา ประกอบด้วย

11.1.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไปเป็นกลุ่มรายวิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่นและสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารความหมายได้ดี เป็นคนที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิต และดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

11.1.2 หมวดวิชาเฉพาะสาขา เป็นกลุ่มรายวิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพ และ วิชาชีพที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติงานได้ โดยให้มีหน่วยกิตรวม ดังนี้

1) หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิต ในหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต

2) หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิต ในหมวดวิชาเฉพาะรวมไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต

3) หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิต ในหมวดวิชาเฉพาะ รวมไม่น้อยกว่า 144 หน่วยกิต

4) หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาเฉพาะ รวมไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต

11.1.3 หมวดวิชาเลือกเสรี เป็นรายวิชาที่เปิดโอกาสให้นิสิตเลือกเรียนรายวิชาใด ๆ ในหลักสูตรปริญญาตรี ยกเว้นรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้ผู้เรียนได้ขยายความรู้ทางวิชาการให้กว้างขวางออกไป ตลอดจนจนเป็นการส่งเสริมความถนัดและความสนใจของผู้เรียนให้ได้มากยิ่งขึ้น โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

11.2 หลักสูตรปริญญาตรี (4 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต ให้ใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนเต็มเวลา และอย่างมากไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนไม่เต็มเวลา

11.3 หลักสูตรปริญญาตรี (5 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต ให้ใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 10 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนเต็มเวลา และอย่างมากไม่เกิน 15 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนไม่เต็มเวลา

11.4 หลักสูตรปริญญาตรี (6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 180 หน่วยกิต ให้ใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนเต็มเวลา และอย่างมากไม่เกิน 18 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนไม่เต็มเวลา

11.5 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต ให้ใช้เวลาศึกษาอย่างมากไม่เกิน 4 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนเต็มเวลาและอย่างมากไม่เกิน 6 ปีการศึกษา สำหรับหลักสูตรที่เรียนไม่เต็มเวลา

11.6 เพื่อให้การลงทะเบียนเรียนรายวิชาสอดคล้องกับหลักสูตรสาขาวิชาให้อาจารย์ที่ปรึกษา และนิสิตทำความเข้าใจหลักสูตร สาขาวิชาและแผนการศึกษานั้น และให้อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ควบคุมนิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาให้สอดคล้องกับหลักสูตรสาขาวิชา

6. การวัดและประเมินผลการศึกษา

หมวดที่ 14 การวัดและประเมินผลการศึกษา (ประกาศข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2553)

ข้อ 14 การวัดและการประเมินผลการศึกษา

14.1 มหาวิทยาลัยจัดให้มีการวัดผลการศึกษาภาคการศึกษาละไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง

14.2 นิสิตต้องมีเวลาเรียนแต่ละรายวิชาไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ของเวลาเรียนทั้งหมด จึงจะมีสิทธิ์ได้รับการวัดและประเมินผลในรายวิชานั้น ผู้ไม่มีสิทธิ์ได้รับการวัดและประเมินผลตามวรรคก่อนจะได้รับระดับชั้น F หรืออักษร U

14.3 มหาวิทยาลัยใช้ระบบระดับชั้นและค่าระดับชั้นในการวัดและประเมินผล นอกจากรายวิชาที่กำหนดให้วัดและประเมินผลด้วยอักษร S และ U

14.4 ระบบอักษร S และ U ใช้เฉพาะบางรายวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนด และประเมินผลด้วยอักษร S และ U

14.5 สัญลักษณ์และความหมายของการวัดและประเมินผลรายวิชาต่าง ๆ ให้กำหนดดังนี้

A	หมายถึง	ดีเยี่ยม (EXCELLENT)
B ⁺	หมายถึง	ดีมาก (VERY GOOD)
B	หมายถึง	ดี (GOOD)
C ⁺	หมายถึง	ดีพอใช้ (FAIRLY GOOD)
C	หมายถึง	พอใช้ (FAIR)
D ⁺	หมายถึง	อ่อน (POOR)
D	หมายถึง	อ่อนมาก (VERY POOR)
F	หมายถึง	ตก (FAILED)
S	หมายถึง	เป็นที่พอใจ (SATISFACTORY)
U	หมายถึง	ไม่เป็นที่พอใจ (UNSATISFACTORY)
I	หมายถึง	การวัดผลยังไม่สมบูรณ์ (INCOMPLETE)
P	หมายถึง	การเรียนการสอนยังไม่สิ้นสุด (IN PROGRESS)
W	หมายถึง	การถอนรายวิชา (WITHDRAWN)

14.6 ระบบระดับชั้น กำหนดเป็นตัวอักษร A, B⁺, B, C⁺, C, D⁺, D และ F ซึ่งแสดงผลการศึกษาของนิสิตที่ได้รับการประเมินในแต่ละรายวิชา และมีค่าระดับชั้นดังนี้

ระดับชั้น	A	มีค่าระดับชั้นเป็น	4.00
ระดับชั้น	B ⁺	มีค่าระดับชั้นเป็น	3.50
ระดับชั้น	B	มีค่าระดับชั้นเป็น	3.00
ระดับชั้น	C ⁺	มีค่าระดับชั้นเป็น	2.50
ระดับชั้น	C	มีค่าระดับชั้นเป็น	2.00
ระดับชั้น	D ⁺	มีค่าระดับชั้นเป็น	1.50
ระดับชั้น	D	มีค่าระดับชั้นเป็น	1.00
ระดับชั้น	F	มีค่าระดับชั้นเป็น	0

14.7 อักษร I เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงว่า นิสิตไม่สามารถเข้ารับการวัดผลในรายวิชานั้นให้เสร็จสมบูรณ์ได้ โดยมีหลักฐานแสดงว่ามีเหตุสุดวิสัยบางประการ การให้อักษร I ต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ผู้สอนและการอนุมัติจากคณบดีที่รายวิชานั้นสังกัดอยู่ นิสิตจะต้องดำเนินการขอรับการวัดและประเมินผลเพื่อแก้อักษร I ให้สมบูรณ์ภายใน 4 สัปดาห์ นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาถัดไปของการลงทะเบียนเรียน หากพ้นกำหนดดังกล่าว มหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนอักษร I เป็นระดับชั้น F หรืออักษร U

14.8 อักษร P เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงว่า รายวิชานั้นยังมีการเรียนการสอนต่อเนื่องอยู่ และไม่มีการวัดและประเมินผลภายในภาคการศึกษาที่ลงทะเบียน ทั้งนี้ ให้ใช้เฉพาะบางรายวิชาที่มหาวิทยาลัยกำหนด อักษร P จะเปลี่ยนก็ต่อเมื่อมีการวัดและประเมินผลภายในระยะเวลาไม่เกินวันสุดท้ายของการสอบไล่ประจำภาค 2 ภาคการศึกษาถัดไป หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวตามวรรคก่อนแล้ว มหาวิทยาลัยจะเปลี่ยนอักษร P เป็นระดับชั้น F หรืออักษร U

14.9 อักษร W เป็นสัญลักษณ์ที่แสดงว่า

14.9.1 นิสิตได้ถอนรายวิชาที่ลงทะเบียนตามเงื่อนไขการลงทะเบียน

14.9.2 การลงทะเบียนผิดเงื่อนไขและเป็นโมฆะ

14.9.3 นิสิตถูกสั่งพักการศึกษาในภาคการศึกษานั้น

14.9.4 มหาวิทยาลัยอนุมัติให้นิสิตถอนทุกรายวิชาที่ลงทะเบียน

14.10 อักษร S U I P และ W จะไม่ถูกนำมาคำนวณหาค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย

14.11 การนับหน่วยกิตสะสม และการคำนวณหาค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย

14.11.1 การนับจำนวนหน่วยกิต สะสมเพื่อให้ครบหลักสูตรให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่สอบได้เท่านั้น ในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งมากกว่า 1 ครั้ง ให้นับเฉพาะจำนวนหน่วยกิต ครั้งสุดท้ายที่ประเมินว่าสอบได้นำไปคิดเป็นหน่วยกิตสะสมเพียงครั้งเดียว

14.11.2 มหาวิทยาลัยจะคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยจากหน่วยกิต และค่าระดับชั้นของรายวิชาทั้งหมดที่นิสิตได้ลงทะเบียนในแต่ละภาคการศึกษา ยกเว้นรายวิชาที่ลงทะเบียนเข้าร่วมศึกษา ตามข้อ 12.8

14.11.3 การคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย ให้นำเอาผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของทุก ๆ รายวิชาตามข้อ 14.6 มารวมกัน แล้วหารด้วยจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาทั้งหมด ยกเว้นข้อ 14.10 ในการหารนี้ให้มีทศนิยม 2 ตำแหน่ง โดยไม่มีการปัดเศษ และในกรณีที่นิสิตลงทะเบียนเรียนรายวิชาใดรายวิชาหนึ่งมากกว่า 1 ครั้ง มหาวิทยาลัยจะคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยจากหน่วยกิตและค่าระดับชั้นที่นิสิตลงทะเบียนเรียนครั้งสุดท้ายเพียงครั้งเดียว

14.11.4 การคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยของนิสิตที่ย้ายสาขาวิชาหรือย้ายคณะให้นำเอาผลคูณของจำนวนหน่วยกิตกับค่าระดับชั้นของทุกรายวิชาที่ปรากฏในหลักสูตรสาขาวิชาที่รับเข้า ไม่ว่าจะป็นรายวิชาที่เทียบให้หรือไม่ก็ตามรายวิชาที่ไม่ปรากฏในหลักสูตรสาขาวิชาที่รับเข้า ไม่ว่าจะป็นรายวิชาที่เทียบให้หรือไม่ก็ตามรายวิชาที่ไม่ปรากฏในหลักสูตรสาขาวิชาที่รับเข้า ไม่ว่าจะป็นรายวิชาที่เทียบให้หรือไม่ก็ตามรายวิชาที่ไม่นำมาคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ย

14.11.5 การคำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยของนิสิตที่โอนย้ายมาจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น ให้คำนวณค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยเฉพาะรายวิชาที่เรียนใหม่

ข้อ 15 การเรียนซ้ำ

- 15.1 รายวิชาใดที่นิสิตสอบได้ต่ำกว่า C นิสิตสามารถลงทะเบียนเรียนซ้ำได้
- 15.2 รายวิชาบังคับใดตามโครงสร้างหลักสูตรที่นิสิตสอบได้ F นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำ
- 15.3 รายวิชาบังคับใดตามโครงสร้างหลักสูตรที่นิสิตสอบได้ U นิสิตต้องลงทะเบียนเรียนซ้ำ

7. การสำเร็จการศึกษา

หมวดที่ 5 การสำเร็จการศึกษา (ประกาศข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยาว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2553)

ข้อ 16 การเสนอให้ได้รับปริญญาตรี

16.1 ในภาคการศึกษาสุดท้ายที่นิสิตจะสำเร็จการศึกษา นิสิตจะต้องยื่นใบรายงานคาดว่าจะสำเร็จการศึกษา โดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาต่อมหาวิทยาลัยภายในระยะเวลา 1 เดือนนับจากวันเปิดภาคเรียน

16.2 นิสิตที่ได้รับการเสนอให้ได้รับปริญญาตรี ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

16.2.1 เรียนรายวิชาต่าง ๆ ครบตามหลักสูตรและเงื่อนไขของสาขาวิชานั้น และไม่มีรายวิชาใดได้รับอักษร I หรืออักษร P

16.2.2 ใช้ระยะเวลาเรียนดังนี้

1) การศึกษาเพื่อปริญญาที่สองสำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 2 ภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 3 ภาคการศึกษาปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

2) หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง 2 ปี) สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 4 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

3) หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 6 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 14 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

4) หลักสูตรปริญญาตรี 5 ปี สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 17 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

5) หลักสูตรปริญญาตรี 6 ปี สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 10 ภาคการศึกษา ปกติสำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลาและไม่ก่อน 20 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

6) นิสิตที่ขอเทียบโอนรายวิชาหรือประสบการณ์หรือประสบการณ์วิชาชีพ ต้องใช้เวลาศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยทั้งหลักสูตรอย่างน้อย 1 ปีการศึกษา

16.2.3 มีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 2.00

16.2.4 ไม่มีพันธะเรื่องเกี่ยวกับการเงินหรือพันธะอื่นใดกับมหาวิทยาลัย

16.3 ในกรณีที่นิสิตประสงค์จะไม่ขอสำเร็จการศึกษาด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด มหาวิทยาลัยอาจพิจารณาอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

16.4 นิสิตที่จะได้รับการเสนอชื่อให้ได้รับปริญญาเกียรตินิยมนอกจากเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อ 16.2 แล้ว ต้องไม่เป็นนิสิตหรือนักศึกษาที่โอนมาจากสถาบันอื่น และต้องมีคุณสมบัติเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

16.4.1 มีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยตลอดหลักสูตรตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป จะได้รับเกียรตินิยมอันดับหนึ่ง แต่ถ้ามีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยตลอดหลักสูตรตั้งแต่ 3.20 ถึง 3.47 จะได้รับเกียรตินิยมอันดับสอง

16.4.2 ไม่เคยได้รับระดับชั้น F หรืออักษร U และต้องไม่ลงทะเบียนเรียนซ้ำในรายวิชาใด

ข้อ 17 การอนุมัติปริญญา สภามหาวิทยาลัยจะพิจารณาอนุมัติปริญญาเมื่อสิ้นทุกภาคการศึกษา ยกเว้น กรณีที่นิสิตไม่สำเร็จการศึกษาตามแผนการเรียนที่หลักสูตรกำหนด ให้อนุมัติปริญญาในวันที่มีผลการเรียนโดยสมบูรณ์ ในภาคการศึกษานั้น ๆ

ข้อ 18 การให้เหรียญรางวัลแก่ผู้เรียนดี ให้คณะเสนอชื่อนิสิตที่เรียนดีต่อมหาวิทยาลัย เพื่อขอรับรางวัลเรียนดีตลอดหลักสูตรและเหรียญรางวัลเรียนดีประจำปี ภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้

18.1 เหรียญรางวัลเรียนดีตลอดหลักสูตร

18.1.1 เหรียญทอง ให้กับนิสิตที่เรียนดีตลอดหลักสูตร และไม่เคยได้รับระดับชั้น F หรืออักษร U หรืออักษรอื่นใดที่เทียบเท่าในรายวิชาใดทั้งสถาบันเดิมและในมหาวิทยาลัยพะเยาและมีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยจากสถาบันเดิมและในมหาวิทยาลัยพะเยาของแต่ละแห่ง ไม่น้อยกว่า 3.75

18.1.2 เหรียญเงิน ให้กับนิสิตที่เรียนดีตลอดหลักสูตร และไม่เคยได้รับระดับชั้น F หรืออักษร U หรืออักษรอื่นใดที่เทียบเท่าในรายวิชาใด ทั้งสถาบันเดิมและในมหาวิทยาลัยพะเยา และมีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยจากสถาบันเดิม และในมหาวิทยาลัยพะเยาของแต่ละแห่ง ไม่น้อยกว่า 3.50

18.2 เหรียญรางวัลเรียนดีประจำปี

เหรียญทองแดง ให้กับนิสิตที่เรียนดีประจำปีการศึกษาหนึ่ง ๆ โดยลงทะเบียนเรียน 2 ภาคการศึกษาปกติในปีการศึกษานั้น ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และไม่เคยได้รับระดับชั้น F หรืออักษร U ในปีการศึกษานั้น และต้องมีค่าระดับชั้นสะสมเฉลี่ยในปีการศึกษานั้น ๆ 3.50 ขึ้นไป

จากเอกสารดังกล่าว เป็นประวัติ โครงสร้าง การรับเข้าศึกษา ลักษณะของหลักสูตร การจัดการศึกษา การวัดและการประเมินผลการศึกษา และการสำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งเป็นประกาศบอกไว้อย่างชัดเจน ผู้ที่สนใจจะเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย นิสิต หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานด้านดังกล่าว ต้องมีการศึกษาและปฏิบัติตามประกาศ อย่างเคร่งครัด นิสิตมหาวิทยาลัยพะเยาต้องมีความเข้าใจในเรื่องเหล่านี้ด้วย เนื่องจากเอกสาร ดังกล่าวเป็นส่วนประกอบที่นิสิตมหาวิทยาลัยพะเยาต้องเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จทางการศึกษา เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีของนิสิต และเป็นส่วนประกอบหนึ่งซึ่งเป็นฐานข้อมูล และแนวทางที่จะส่งเสริมให้การศึกษาค้นคว้าของผู้ศึกษาเกิดผลสำเร็จได้ ผู้ศึกษามีความเห็นจากนิสิต 13 คณะและ 1 วิทยาลัย ที่ผู้ศึกษาต้องการศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจเกิดความแตกต่างกัน ปัจจัยบางปัจจัยอาจจะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในขณะที่ปัจจัยบางปัจจัยอาจไม่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเลยก็เป็นได้ จึงเป็นเรื่องที่ต้องมีการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยต่อไป

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เพรสคอตท์ (Prescott, 1961, pp. 14-46 อ้างอิงใน มณฑาทิพย์ มณีโชติรัตน์, 2542, หน้า 14-15) ผู้อำนวยการสถาบันค้นคว้าเรื่องเด็กแห่งมหาวิทยาลัย แมรีแลนด์ ได้อธิบายถึง องค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนไว้ 6 ประการดังนี้

1. องค์ประกอบทางด้านร่างกาย ได้แก่ อัตราการเจริญเติบโตของร่างกาย สภาพข้อบกพร่องและลักษณะท่าทางของร่างกาย

2. องค์ประกอบทางความรัก ได้แก่ ความสัมพันธ์ของบิดามารดา ความสัมพันธ์ของบิดา มารดาและบุตร ความสัมพันธ์ระหว่างพี่น้อง และความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกครอบครัว

3. องค์ประกอบทางด้านวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเป็นอยู่ของสมาชิกในครอบครัว สภาพแวดล้อมทางบ้าน การอบรมและฐานะทางบ้าน

4. องค์ประกอบทางด้านความสัมพันธ์ในกลุ่มเพื่อน ได้แก่ ความสัมพันธ์กับเพื่อนวัยเดียวกัน

5. องค์ประกอบด้านองค์ประกอบแห่งตน ได้แก่ สติปัญญา ความสนใจ เจตคติและแรงจูงใจ

6. องค์ประกอบทางการปรับตัว ได้แก่ ปัญหาการปรับตัว การแสดงออกทางอารมณ์
 เพรสคอตท์ได้กล่าวว่า องค์ประกอบทั้ง 6 ด้านนี้ โดยธรรมชาติแล้วบางองค์ประกอบเป็นสิ่งที่ส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่บางองค์ประกอบเป็นอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนแต่ละคนแตกต่างกันไป โดยองค์ประกอบด้านหนึ่งอาจจะส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนคนหนึ่ง แต่อาจเป็นอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนอีกคนหนึ่งได้

เบน เนตต์ (Benett, 1952, p. 35 อ้างอิงใน มณฑาทิพย์ มณีโชติรัตน์, 2542, หน้า 14-15) ได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า สถาบันอุดมศึกษาควรได้ส่งเสริมให้นักศึกษารักใคร่กันฉันเพื่อน มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน เพื่อประโยชน์แก่ตัวนักศึกษาเอง

อะนาสตาสี (Anastasi, 1961, pp. 141-142 อ้างอิงใน มณฑาทิพย์ มณีโชติรัตน์, 2542, หน้า 14-15) ได้กล่าวว่า การที่นักศึกษาจะเรียนสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบใหญ่สององค์ประกอบ คือ องค์ประกอบทางด้านสติปัญญา (Intellectual factors) กับองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา (Non-Intellectual factors) ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนกว่ากัน นอกจากนี้ยังมีผู้วิจัยหลายคนพบว่า การที่นักศึกษาแต่ละคนได้คะแนนแตกต่างกันนั้นเนื่องมาจากองค์ประกอบหลายประการ โดยเฉพาะองค์ประกอบทางด้านที่ไม่ใช่สติปัญญา ทั้งนี้ องค์ประกอบทางด้านนี้จะมีผลทำให้ผู้มีสติปัญญาเท่านั้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันออกไป

จากผลการศึกษาวิจัยดังที่กล่าวมา ผู้ศึกษาเห็นว่า องค์ประกอบหรือปัจจัยจากการศึกษาวิจัยทั้งหลาย ล้วนเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งสิ้น แต่ระดับการส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น แต่ละองค์ประกอบหรือแต่ละปัจจัยนั้นอาจมีความแตกต่างกันไป แต่สามารถทำให้ผู้เรียนได้รู้ถึงการจัดการทางด้านการเรียนของตนเอง เพื่อให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีประสิทธิภาพได้

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

แรงจูงใจ คือ แรงผลักดัน แรงกระตุ้น ที่เกิดจากความต้องการที่จะได้รับการตอบสนองต่อสิ่งกระตุ้นที่สถานศึกษาจัดให้ ซึ่งก่อให้เกิดพฤติกรรมทางการเรียน ซึ่งแรงจูงใจเกิดขึ้นจากปฏิกิริยาพื้นฐานส่วนลึกของจิตใจภายใน ซึ่งตามจิตศาสตร์นั้นถือได้ว่าเป็นสภาวะจิตใจที่ไม่อยู่ในความควบคุมของเรา เป็นที่รวมความคิดเพื่อการแสดงออกโดยเราไม่รู้ตัวหรือที่เรียกว่าจิตใต้สำนึกนั่นเอง ซึ่งจิตใต้สำนึกนี้บุคคลย่อมมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ด้วยกันทุกคน

กล่าวโดยสรุปแล้ว แรงจูงใจ (Motivation) หมายถึง ภาวะอินทรีย์ภายในร่างกายของบุคคลถูกกระตุ้นจากสิ่งเร้าเรียกว่า สิ่งจูงใจ ก่อให้เกิดความต้องการอันจะนำไปสู่แรงขับภายในที่แสดงพฤติกรรมทางการเรียนที่มีคุณค่าในทิศทางที่ถูกต้องตรงตามเป้าหมายของผู้เรียน ดังนั้นการจูงใจจึงเป็นการกระทำทุกวิถีทางที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนในสถาบันประพฤติปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทางการเรียน ตามเป้าประสงค์ของสถานศึกษาซึ่งพื้นฐานสำคัญในการกระตุ้นให้ผู้เรียนดังกล่าวแสดงพฤติกรรมที่สถาบันการศึกษาคาดหวังไว้ก็ด้วยการสร้างแรงจูงใจของผู้เรียนเหล่านั้นให้เกิดความต้องการขึ้นก่อนเป็นอันดับแรก จากนั้นบุคคลก็จะเกิดความพยายามสืบเสาะแสวงหาสิ่งที่ต้องการ นั่นก็คือการเกิดแรงขับขึ้นภายใน หากมีสิ่งจูงใจที่เหมาะสมบุคคลก็จะสนองตอบด้วยการกระทำหรือแสดงพฤติกรรมทุกอย่าง ให้ได้มาซึ่งความสำเร็จอันเป็นเป้าหมายสูงสุด

ส่วนทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเมอร์เรย์ (Information system operation, 2001) เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ได้รวบรวมความต้องการทางจิตของมนุษย์ไว้มากมายหลายชนิด และในจำนวนนี้มีความต้องการผลสัมฤทธิ์ว่า เป็นความต้องการทางจิตที่มีอยู่ในมนุษย์ทุกคน เพราะมนุษย์เป็นผู้ที่มีความต้องการ มีความสามารถ มีพลังจิต ที่จะเอาชนะอุปสรรค มุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่ยากให้ประสบความสำเร็จ

ทฤษฎีของกิลฟอร์ด (Guilford, 1968, p. 39) กล่าวถึงลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ว่าประกอบด้วย

1. ความทะเยอทะยานทั่ว ๆ ไป คือ ปรารถนาที่จะทำกิจการนั้นให้สำเร็จ
2. มีความเพียรพยายาม ได้แก่ ความอดทนมีมานะที่จะทำงานให้เป็นผลสำเร็จ
3. มีความเต็มใจที่จะลำบากแม้งานจะยากเพียงใดก็ตาม ก็มุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จด้วยดี

ทฤษฎีของแอคคินสัน (Atkinson, 1966, p. 51) ได้อธิบายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ว่าเป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้ตัวว่าการกระทำของตนจะต้องได้รับการประเมินผลจากตัวเองหรือบุคคลอื่น โดยเทียบเคียงกับมาตรฐานอันดีเยี่ยม ผลจากการประเมินอาจเป็นที่พอใจเมื่อกระทำจนเสร็จ หรือไม่น่าพอใจเมื่อกระทำไม่สำเร็จก็ได้

จากแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว ผู้ศึกษาเห็นว่า มนุษย์ทุกคนย่อมมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตนเอง แต่ต้องอาศัยการกระตุ้นจากพลังในตนเอง หรือจากบุคคลอื่น การสร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ดีนั้น ต้องสร้างเป้าหมายให้กับตนเองก่อน และเดินทางสู่เป้าหมายนั้นด้วยความต้องการอยากจะได้ ความต้องการที่จะเป็น และการสร้างแรงจูงใจให้กับตนเองสามารถผลักดันให้เกิดผลสำเร็จในสิ่งที่มนุษย์ คาดหวัง หรือต้องการได้

ทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy of needs theory)

เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ซึ่งกำหนดโดยนักจิตวิทยาชื่อ มาสโลว์ (Abraham Maslow) เป็นทฤษฎีการจูงใจที่มีการกล่าวขวัญอย่างแพร่หลาย มาสโลว์ มองว่าความต้องการของมนุษย์มีลักษณะเป็นลำดับชั้น จากระดับต่ำสุดไปยังระดับสูงสุด เมื่อความต้องการในระดับหนึ่งได้รับการตอบสนองแล้ว มนุษย์ก็จะมีความต้องการอื่นในระดับที่สูงขึ้นต่อไป โดยมีลำดับชั้นความต้องการดังต่อไปนี้

1. **ความต้องการทางร่างกาย (Physiological needs)** เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์เพื่อความอยู่รอด เช่น อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค อากาศ น้ำดื่ม การพักผ่อน เป็นต้น

2. **ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (Security or safety needs)** เมื่อมนุษย์สามารถตอบสนองความต้องการทางร่างกายได้แล้วมนุษย์ก็จะเพิ่มความต้องการในระดับที่สูงขึ้นต่อไป เช่น ความต้องการความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความต้องการความมั่นคงในชีวิตและหน้าที่การงาน

3. **ความต้องการความผูกพันหรือการยอมรับ (ความต้องการทางสังคม) (Affiliation or Acceptance needs)** เป็นความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ซึ่งเป็นธรรมชาติอย่างหนึ่งของมนุษย์ เช่น ความต้องการให้และได้รับซึ่งความรัก ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ ความต้องการได้รับการยอมรับ การต้องการได้รับความชื่นชมจากผู้อื่น เป็นต้น

4. **ความต้องการการยกย่อง (Esteem needs)** หรือ ความภาคภูมิใจในตนเองเป็นความต้องการการได้รับการยกย่อง นับถือ และสถานะจากสังคม เช่น ความต้องการได้รับความเคารพนับถือ ความต้องการมีความรู้ความสามารถ เป็นต้น

5. **ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization)** เป็นความต้องการสูงสุดของแต่ละบุคคล เช่น ความต้องการที่จะทำทุกสิ่งทุกอย่างได้สำเร็จ ความต้องการ ทำทุกอย่างเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง เป็นต้น

จากทฤษฎีลำดับชั้นความต้องการของมาสโลว์ สามารถแบ่งความต้องการออกได้เป็น 2 ระดับ คือ

1. **ความต้องการในระดับต่ำ (Lower order needs)** ประกอบด้วยความต้องการทางร่างกาย, ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง และความต้องการความผูกพันหรือการยอมรับ

2. **ความต้องการในระดับสูง (Higher order needs)** ประกอบด้วยความต้องการการยกย่องและความต้องการความสำเร็จในชีวิต

ทฤษฎีการจูงใจ ERG ของ Alderfer

เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ แต่ไม่คำนึงถึงขั้นความต้องการว่า ความต้องการใดเกิดขึ้นก่อนหรือหลัง และความต้องการหลาย ๆ อย่าง อาจเกิดขึ้นพร้อมกันได้ ความต้องการตามทฤษฎี ERG จะมีน้อยกว่าความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ประการ ดังนี้

1. **ความต้องการเพื่อความอยู่รอด (Existence needs (E))** เป็นความต้องการพื้นฐานของร่างกายเพื่อให้มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ได้ เช่น ความต้องการอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เป็นต้น เป็นความต้องการในระดับต่ำสุดและมีลักษณะเป็นรูปธรรมสูงสุด ประกอบด้วยความต้องการทางร่างกายบวกด้วยความต้องการความปลอดภัยและความมั่นคงตามทฤษฎีของมาสโลว์

2. **ความต้องการมีสัมพันธภาพ (Relatedness needs (R))** เป็นความต้องการที่จะให้และได้รับมิตรจิตจากบุคคลที่แวดล้อมเป็นความต้องการที่มีลักษณะเป็นรูปธรรมน้อยลง ประกอบด้วยความต้องการความผูกพันหรือการยอมรับ (ความต้องการทางสังคม) ตามทฤษฎีของมาสโลว์

3. **ความต้องการความเจริญก้าวหน้า (Growth needs (G))** เป็นความต้องการในระดับสูงสุดของบุคคล ซึ่งมีความเป็นรูปธรรมต่ำสุดประกอบด้วยความต้องการการยกย่องบวกด้วยความต้องการประสบความสำเร็จในชีวิตตามทฤษฎีของมาสโลว์

ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคคลีแลนด์ McClelland

ทฤษฎีนี้เน้นอธิบายการจูงใจของบุคคลที่กระทำการเพื่อให้ได้มาซึ่งความสำเร็จ ความสำเร็จมิได้หวังรางวัลตอบแทนจากการกระทำของเขา ซึ่งความต้องการความสำเร็จนี้ ในแง่ของการทำงานหมายถึงความต้องการที่จะทำงานให้ดีที่สุดและทำให้สำเร็จผลตามที่ตั้งใจไว้ เมื่อตนทำอะไรสำเร็จได้ก็จะเป็นแรงกระตุ้นให้ทำงานอื่นสำเร็จต่อไป หากองค์การใดที่มีพนักงานที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จำนวนมากก็จะเจริญรุ่งเรืองและเติบโตเร็ว

จากทฤษฎีดังกล่าว ผู้ศึกษาเห็นว่า เป็นทฤษฎีความต้องการพื้นฐานของบุคคล และเมื่อบุคคลได้ในสิ่งที่ตนเองต้องการแล้วย่อมมีความสุข เหมือนกับการศึกษาค้นคว้าของผู้ศึกษาในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา

ซึ่งถ้าผู้ตอบแบบสอบถามได้ความต้องการพื้นฐานเกี่ยวกับตนเองอย่างสมบูรณ์แล้วย่อมมีความสุขกับชีวิต แต่เมื่อไม่ได้สิ่งที่ตนเองต้องการก็เกิดเป็นความไม่สมดุลของชีวิต จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ผู้ศึกษาต้องทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้ทราบถึงแนวทางความต้องการของนิสิต รวมถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนิสิต ว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือไม่ และผลักดันให้เกิดการพัฒนาต่อไป

ทฤษฎี 2 ปัจจัยของเฮอริชเบอร์ก (Herzberg)

ทฤษฎีเฮอริชเบอร์กเน้นอธิบายและให้ความสำคัญกับปัจจัย 2 ประการ ได้แก่ ตัวกระตุ้น (Motivators) และการบำรุงรักษา (Hygiene) สองปัจจัยมีอิทธิพลต่อความสำเร็จของงานเป็นอย่างยิ่ง เฮอริชเบอร์กได้ทำการศึกษาศึกษาโดยสัมภาษณ์ความพอใจและไม่พอใจทำงานของนักบัญชีและวิศวกรจำนวน 200 คน ผลการศึกษาศึกษาสรุปว่าความพอใจในการทำงานกับแรงจูงใจในการทำงานของคนมีความแตกต่างกันคือคนที่บุคคลพอใจในงานไม่ได้หมายความว่าคนนั้นมีแรงจูงใจในงานเสมอไป แต่ถ้าคนใดมีแรงจูงใจในการทำงานแล้วคนนั้นจะตั้งใจทำงานให้เกิดผลดีได้ ผลการศึกษาก็แสดงให้เห็นผลของปัจจัย 2 ตัว คือด้านตัวกระตุ้นและการบำรุงรักษาต่อเจตคติดีใจของบุคคล

1. ปัจจัยด้านตัวกระตุ้น (Motivator factors) เป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น ผลผลิตเพิ่มขึ้น ทำให้บุคคลเกิดความพึงพอใจในการทำงาน (Job satisfaction) ตัวกระตุ้นประกอบด้วยปัจจัย 6 ประการดังนี้

- 1.1 การสัมฤทธิ์ผล คือ พนักงานมีความรู้สึกว่าเขาทำงานได้สำเร็จ
- 1.2 การยอมรับนับถือจากผู้อื่น คือ พนักงานมีความรู้สึกว่าเขาเมื่อทำสำเร็จมีคนยอมรับเขา
- 1.3 ลักษณะงานที่น่าสนใจ คือ พนักงานรู้สึกว่างานที่ทำน่าสนใจ น่าทำ
- 1.4 ความรับผิดชอบ คือ พนักงานรู้สึกว่าเขาต้องรับผิดชอบตนเองและงานของเขา
- 1.5 โอกาสที่จะเจริญก้าวหน้า คือ พนักงานรู้สึกว่าเขามีความก้าวหน้าในงานที่ทำ
- 1.6 การเจริญเติบโต คือ พนักงานตระหนักว่าเขามีโอกาสที่จะเรียนรู้เพิ่มเติมและมีความเชี่ยวชาญ

2. ปัจจัยด้านการบำรุงรักษา (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่ช่วยให้พนักงานยังคงทำงานอยู่และยังรักษาเขาไว้ไม่ให้ออกจากงานเมื่อไม่ได้จัดให้พนักงาน เขาจะไม่พอใจและไม่มีความสุขในการทำงานปัจจัยนี้ประกอบด้วย 10 ประการ ดังนี้

- 2.1 นโยบายและการบริหารคือ พนักงานรู้สึกว่าการจัดการมีเอกสารที่ดี และเขาเข้าถึงนโยบายขององค์กรที่เขาอยู่

2.2 การนิเทศงาน คือพนักงานรู้สึกว่าคุณบริหารตั้งใจสอนงานและให้งานตามหน้าที่
รับผิดชอบ

2.3 ความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน คือ พนักงานรู้สึกดีต่อหัวหน้างานของเขา

2.4 ภาวะการณ์ทำงาน คือพนักงานรู้สึกดีต่องานที่ทำและสภาพการณ์ของที่ทำงาน

2.5 ค่าตอบแทนการทำงาน คือพนักงานรู้สึกว่าค่าตอบแทนเหมาะสม

2.6 ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน คือพนักงานมีความรู้สึกที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน

2.7 ชีวิตส่วนตัว คือพนักงานรู้สึกว่าชั่วโมงการทำงานไม่ได้กระทบต่อชีวิตส่วนตัว

2.8 ความสัมพันธ์กับลูกน้อง คือหัวหน้างานมีความรู้สึกที่ดีต่อลูกน้อง

2.9 สถานภาพ คือพนักงานรู้สึกว่างานเขามีตำแหน่งหน้าที่ดี

2.10 ความมั่นคง คือพนักงานรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในงานที่ทำอยู่

ปัจจัยบำรุงรักษาไม่ใช่สิ่งจูงใจที่จะทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น แต่เป็นข้อกำหนดที่ป้องกัน
ไม่ให้พนักงานเกิดความไม่พึงพอใจในงานที่ทำ เพื่อการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่กล่าวมา ผู้ศึกษาเห็นว่าเป็นวิธีที่สร้าง
ความสำเร็จให้กับมนุษย์ได้เป็นอย่างดี รวมถึงการนำแนวคิดและทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไปใช้
กับการศึกษาของผู้เรียนเพื่อการพัฒนาตนเองของผู้เรียน ให้ผู้เรียนสามารถรู้สึกถึงจิตใจตนเอง
รู้ถึงแรงจูงใจในการเรียนของตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการสร้างความสำเร็จให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้ดีที่สุด

แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรม

พฤติกรรมของมนุษย์มีทั้งที่แสดงออกให้เห็นหรืออาจไม่แสดงออกให้เห็นก็ได้ ต้นเหตุของ
พฤติกรรมคือ ความคิด คนคิดดีมีสุข จะแสดงออกโดยการยิ้มแย้มอารมณ์ดี เป็นมิตร บางคน
อาจไม่แสดงออก บางครั้งมีปัญหาเหมือนกัน คนหนึ่งอาจโกรธแค้น แต่บางคนเก็บการควบคุมหรือ
หาทางออก อะไรเป็นสาเหตุที่มนุษย์คิดแตกต่างกันและส่งผลให้มีพฤติกรรมการแสดงออกที่
แตกต่างกัน ผู้สนใจเกี่ยวกับพฤติกรรมมนุษย์เริ่มตั้งแต่ฮิปโปเครติส (460-377 BC) โดยมีแนวคิด
ว่าอุปนิสัยของคนถูกกำหนดโดยของเหลว 4 ชนิด ได้แก่ เลือด เสมหะ น้ำดีสีดำและสีเหลือง
ซึ่งสีเหลือง แสดงออกในลักษณะไม่สงบ พุ่งซ่าน เป็นต้น หลังจากนั้นก็มีผู้คิดค้นทฤษฎีอีกมากมาย
ในการอธิบายที่มาของพฤติกรรมมนุษย์ ซึ่งทฤษฎีที่สำคัญได้แก่

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (Psychoanalysis Theory)

ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud, 1856-1939) เป็นแพทย์ทางประสาทวิทยา
ชาวเวียนนาได้รักษาโรคที่มีอาการทางกาย แต่ค้นไม่พบสาเหตุทางกายเลย ซึ่งเขาเรียกว่า
ฮิสทีเรีย เช่น คนไข้มองไม่เห็น โดยที่ตาประสาทตาปกติ แต่เมื่อคนไข้ถูกรักษาด้วยการสะกดจิต

กลับทำให้ผู้ป่วยหายได้ ซึ่ง فروยด์ ไม่มีความสามารถในการสะกดจิต เขาจึงศึกษาค้นคว้าในเรื่องการวิเคราะห์จิตและพัฒนาทฤษฎีของเขาจากประสบการณ์ในการรักษาคนไข้ فروยด์ เชื่อว่ามนุษย์มีโครงสร้างบุคลิกภาพซึ่งประกอบด้วย อิด (Id) อีโก้ (Ego) และ ซุปเปอร์ อีโก้ (Super ego)

อิด (Id) เป็นแรงขับพื้นฐานที่มนุษย์มีมาแต่กำเนิดและเป็นสัญชาติที่อยู่ในระดับจิตใต้สำนึก ส่วนนี้จึงทำงานโดยไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องสังคมวัฒนธรรม เป็นส่วนที่ทำตามความพึงพอใจไม่ผ่านการขัดเกลา ฉะนั้นถ้าผู้ใดมีส่วนนี้สูง เขามักจะมีพฤติกรรมที่ตามใจตนเอง ยึดความสะดวกสบายไม่สนใจสังคมหรือทำตามกฎระเบียบของสังคม วัฒนธรรม ศีลธรรม จรรยาเท่าใดนัก

อีโก้ (Ego) เป็นตัวประนีประนอม ระหว่างความต้องการตามความพึงพอใจกับเกณฑ์ทางสังคม เช่น นักศึกษาอยากทานขนมระหว่างที่กำลังนั่งเรียนอยู่เพราะหิว แต่ในแง่กฎระเบียบหรือในแง่มารยาท ซึ่งไม่เหมาะที่จะทานเวลานี้ ระหว่างที่นักศึกษาตัดสินใจหิบบนขนมขึ้นมาทานก็แสดงว่า อีโก้ เข้าข้าง อิด คือ ทำตามที่ตนเองพอใจโดยไม่คิดถึงกฎเกณฑ์ของสังคม แต่ถ้านักศึกษาไม่ยอมทานก็แสดงว่า อีโก้ เข้าข้าง ซุปเปอร์ อีโก้

ซุปเปอร์ อีโก้ (Super ego) เป็นส่วนที่ได้รับจากสังคมโดยเริ่มจากครอบครัว ซึ่งได้รับการสั่งสอนอบรมในเรื่องค่านิยมพื้นฐาน ผิดชอบชั่วดี กฎเกณฑ์ทางสังคมต่าง ๆ ผู้ที่มีส่วนนี้สูง มักเป็นคนไม่สนใจสังคม พฤติกรรมที่แสดงออกต้องเป็นไปตามที่กรอบของสังคม วัฒนธรรมตั้งไว้ ถ้ามีมากจนเกินไป ส่วนของอิดจะไม่ได้รับการตอบสนอง ทำให้เครียด มีผลกระทบต่อสุขภาพจิต

2. ทฤษฎีปัจเจกบุคคล (Individual Theory)

อัลเฟรด แอดเลอร์ (Alfred Adler) เป็นศิษย์ของ فروยด์ มาก่อน แต่มีความเห็นแย้งกับ فروยด์ ในเรื่องของแรงขับของความรู้สึกทางเพศที่ทุกคนมีเหมือนกันในขั้นของพัฒนาการ โดยเขาเชื่อว่ามนุษย์มีความแตกต่างกัน เป็นรายบุคคล มนุษย์มีสภาพร่างกายสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน

แอดเลอร์ (Adler) เชื่อว่ามนุษย์มีแรงจูงใจที่ต้องการเอาชนะความไม่สมบูรณ์ (ปมด้อย) ของตนเอง เพื่อให้ตนเองเด่นขึ้นในสังคม เขายกตัวอย่างเช่น นักกายกรรมที่ร่างกายแข็งแรงปีนบันจะมาจากผู้ที่ร่างกายพอมไม่แข็งแรง เขาจึงพัฒนาเพื่อลบปมด้อยนั้น ทำให้ตนเองสมบูรณ์ขึ้นในสังคม เขาสรุปว่าทุกคนเกิดมามี **ปมด้อย** มาตั้งแต่เกิดเพราะมนุษย์ทุกคนต้องดิ้นรนไปสู่สิ่งที่ดีกว่า เพื่อเอาชนะปมด้อยตนเองเพื่อให้เด่นในสังคมหรืออย่างน้อยก็ไม่ด้อยกว่าผู้อื่นทั้งด้านร่างกาย เขาวินิจฉัย และสถานภาพสังคม ซึ่งวิธีการเลือกเพื่อไปสู่ความเด่น ความเท่าเทียมในทางบวกทางสร้างสรรค์ บุคคลนั้นก็จะมีสุขภาพที่ดี แต่ถ้าบางรายเอาชนะ **ปมด้อย** ด้วยการ

เพื่อฝัน ไม่ลงมือกระทำ กลุ่มนี้จะมีวิถีทางการดำเนินที่ไม่ดี หรืออาจหาปมด้วย ด้วยการเพื่อฝัน ไม่ลงมือกระทำกลุ่มนี้จะมีวิถีทางการดำเนินชีวิตที่ไม่ดี หรืออาจหาปมเด่นทางลบ เป็นต้น แอดเลอร์ (Adler) ยังเชื่ออีกว่ามนุษย์มีเป้าหมายชีวิตได้จากการเลียนแบบประวัติชีวิตบุคคล สำคัญ นวนิยายต่าง ๆ ซึ่งทำให้คนอาจได้คิดเตือนใจ ความศรัทธาต่อตัวเอง และนำมาเป็น แนวชีวิตของคนโดยไม่รู้ตัว

3. ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory)

อีริคสัน (Erikson) เป็นชาวเดนมาร์คที่เกิดในเยอรมัน เขาศึกษาที่วออเมริกาและที่ เวียนนาออสเตรีย เขาเคยเป็นนักศิลปะ ต่อมาได้ศึกษาจิตวิเคราะห์โดยฝึกฝนกับแอนนา ฟรอยด์ บุตรสาวของซิกมัน ฟรอยด์ และแต่งงานกับชาวอเมริกา และศึกษาค้นคว้าด้านจิตวิทยา พัฒนาการมนุษย์วิทยา หลักการทางชีววิทยาเขาเชื่อว่า พลังงานทางเพศเป็นแรงขับที่ทำให้เกิด พฤติกรรม ลักษณะทางอารมณ์ถือเป็นแกนกลางของพฤติกรรมทั้งหลายของมนุษย์ สิ่งแวดล้อม มีความสำคัญเช่นกัน

3.1 ชั้นพัฒนาการ 8 ชั้นของอีริคสัน

3.1.1 ความไว้ใจ vs. ไม่ไว้ใจ (Trust vs. mistrust 0-1 ปี)

อีริคสันอธิบายว่า เมื่อทารกอยู่ในครรภ์มารดานั้น เด็กมีความสุขสงบ อบอุ่น ได้รับอาหาร อากาศอย่างเหมาะสม แต่วินาทีแรกที่เด็กออกมาจากครรภ์มารดา เขาจะเริ่มรู้สึกถึงการเปลี่ยนแปลงฉับพลัน ทำให้เขาไม่มั่นใจว่าโลกใหม่จะดีอบอุ่นให้ความอบอุ่นกับเขาหรือไม่ ถ้าเลี้ยงดู เลี้ยงด้วยความรัก อุ้มกอดเวลาหิวก็ได้กิน เขาจะเกิดความรู้สึกว่าโลกนี้น่าอยู่มีความสุข คนรอบข้างดี น่าไว้ใจ แต่ทางตรงกันข้ามถ้าเด็กไม่ได้รับความอบอุ่น เวลาหิวก็ร้องจนเหนื่อยกว่าจะได้กิน ก็จะทำให้เด็กสร้างภาพพจน์ต่อโลกใหม่ว่าไม่น่าไว้ใจ ไม่น่าอยู่ ประสบการณ์ในวัยนี้จึงมีความสำคัญมากต่อช่วงวัยต่อไป แม่หรือผู้เลี้ยงดูมีอิทธิพลมากกับเด็ก

3.1.2 ความเป็นตัวของตัวเอง v.s. ความละอายและสงสัย (Autonomy v.s. shame and Doubt 2 ขวบ)

ขวบปีที่ 2 เด็กมีพัฒนาการทางกายมากขึ้น สามารถเดิน สำรวจสิ่งของ มีอิสระในการกระทำบางอย่าง นอกจากนี้ยังสามารถควบคุมการขับถ่ายได้แต่ยังไม่ดีนัก การฝึกการขับถ่าย ฝึกกฎเกณฑ์ทางสังคมไม่ควรเข้มงวดเกินไป ควรผ่อนปรนบ้างเพื่อเด็กจะได้ รู้สึกมีความสามารถเป็นของตัวเอง การใช้วิธีการอบรมที่ตำหนิเข้มงวดจะทำให้เด็กละอาย และเกิดความสงสัยว่าตนเองมาความสามารถหรือไม่ ทำให้พัฒนาไปสู่ลักษณะและขาดความเชื่อมั่น

3.1.3 ริเริ่มสร้างสรรค์ v.s. ความรู้สึกผิด (Initiative v.s. Guilt 3-5 ปี)

เด็กเริ่มรู้จักสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และมีพัฒนาการทั้งด้านความคิด จินตนาการ วัยนี้จึงชอบคิดประดิษฐ์แสดงความสามารถใหม่ ๆ ออกมา ถ้าได้รับการส่งเสริม เด็กก็จะกล้าคิด กล้าทำมากขึ้น แต่ถ้าตำหนิ เด็กจะรู้สึกว่าคุณทำผิด ไม่ดีและไม่สามารถทำตาม ความคาดหวังของสังคม วัยนี้ครอบครัวเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของเด็ก ขบวนการทางจิตจะมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ เด็กชายเลียนแบบพ่อ เพศหญิงเลียนแบบบทบาทแม่โดยอิริคสันเชื่อว่า สังคมเป็นตัวกำหนดบทบาททางเพศ

3.1.4 ความมุ่งมั่น v.s. ความมีปมด้อย (Industry v.s. inferiority 6-11 ปี)

วัยนี้เริ่มเข้าเรียนสังคมจากเพื่อนครู เริ่มมีอิทธิพล ถ้าวัยที่ผ่านมาพัฒนา มาดี ได้รับการสนับสนุนในทางบวก เด็กจะมีความมุ่งมั่น ทำงาน สร้างผลผลิตราวกับ เครื่องจักรในโรงงาน พยายามทำทุกอย่างให้ดีเท่าเทียมผู้ใหญ่ มีความรู้สึกอยาก อยากรทำอะไร ให้สำเร็จ แข่งขันเปรียบเทียบกับเพื่อน ๆ ถ้าช่วงนี้ผู้ใหญ่ไม่ให้ความสำคัญชื่นชมคนอื่นมากกว่าเขา เด็กจะรู้สึกมุ่งมั่นไปก็ไม่เกิดประโยชน์ และเกิดความรู้สึกสู้ผู้อื่นไม่ได้ เกิดปมด้อย

3.1.5 มีเอกลักษณ์ v.s. สับสนในเอกลักษณ์ของตนเอง (Identity v.s Identity diffusion 12-19 ปี)

วัยนี้พัฒนาไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ แต่ก็ยังไม่เต็มที่ ยังคงมีความเป็นเด็ก อยู่มาก โดยเฉพาะในวัยต้น ๆ จากการที่อยู่กึ่งกลางของสองวัย ทำให้เด็กไม่รู้ว่าตัวเองจะเป็น ใครอยู่ตรงไหนของสังคม ในบางครั้งถ้าไม่มีพัฒนาขึ้นในช่วงต้น ๆ การได้รับการพัฒนามาดี เด็กก็จะวางบทบาทตนเองในสังคมได้เหมาะสม รู้ว่าเขาจะเหมือนใคร เรียนอะไร มีอาชีพอะไร ด้วยความมั่นใจ แก้ปัญหาได้ รู้จักจัดการกับปัญหา ใช้เวลาได้ถูกต้อง ทดสอบบทบาทต่าง ๆ ที่สังคมกำหนดให้ แต่ช่วงต้น ๆ พัฒนามาไม่ดี ใช้เวลาทางลบมีปมด้อยมาก่อน เด็กจะไม่กล้า วางบทบาทของตน ไม่มั่นใจว่าจะเรียนอะไร เป็นใคร อยู่ตรงไหนของสังคม การมีเอกลักษณ์นั้น เด็กอาจอาศัยการเลียนแบบจากพ่อแม่หรือบุคคลที่เด็กชอบก็ได้ เช่น ครู ดารา เป็นต้น

3.1.6 ความรักที่ซาบซึ้ง v.s. โดดเดี่ยว (Intimacy v.s. Isolation 20-25 ปี)

ช่วงนี้เป็นวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ถ้าพัฒนามาดีเอกลักษณ์เขาก็สามารถ จะทำงานหาเลี้ยงตัวเองได้และด้วยความเชื่อมั่น ไว้วางใจกัน ทำให้เขาพัฒนาไปสู่การหา คู่ครองแต่งงาน มีอาชีพสร้างครอบครัวได้ ส่วนคนที่ล้มเหลวในการพัฒนาในขั้นก่อน ๆ ก็จะทำให้เขา ไม่สามารถสัมพันธ์ใกล้ชิดกับใครได้ ขาดความเชื่อมั่นในการจะหาคู่แต่งงาน ซึ่งเพื่อนฝูงคน ส่วนใหญ่แยกย้ายไปมีครอบครัว เขาจะรู้สึกโดดเดี่ยว ถูกทอดทิ้ง เหมือนถูกแยกออกตามลำพัง และเหมือนตนเอง แยกแยกไปจากคนอื่น ไม่ได้ทำตามความคาดหวังของสังคม

3.1.7 การสืบเผ่าพันธุ์ v.s. การหยุดชะงัก (Generativity v.s. stagnation 26-45 ปี)

ถ้ามนุษย์พัฒนามาถึงขั้นการเลือกคู่แต่งงานแล้ว สิ่งที่จะติดต่อก็คือ การมีลูกหลานสืบวงศ์ตระกูล คู่แต่งงานที่มีความสุขจะสนใจอบรมเลี้ยงดูลูกให้ความรักเอาใจใส่ ใฝ่ต่อบุตรหลานและอาจเผอิญไปยังบุตรหลานผู้อื่นด้วย ส่วนผู้ที่ล้มเหลวในขั้นผ่าน ๆ มา ย่อมไม่ได้แต่งงาน ไม่มีบุตรหลาน ทำให้เกิดความรู้สึกเหมือนหยุดชะงัก และมักจะสนใจเอาใจใส่แต่ตนเอง สงสารตนเอง ซึ่งทำให้การพัฒนาในขั้นนี้เหมือนหยุดชะงักไป

3.1.8 บูรณาการ v.s. สิ้นหวัง (Integrity v.s. Despair 45 ปีขึ้นไป)

วัยสูงอายุ มนุษย์จะสะสมประสบการณ์ต่าง ๆ ในทุกขั้นพัฒนาการที่ผ่านมามาทั้ง 7 ขั้นนั้น ถ้าพัฒนาการมาดีพวกนี้ก็จะเกิดความรู้สึกพึงพอใจ รู้สึกประสบความสำเร็จ มั่นใจ มั่นคงและพร้อมที่จะถ่ายทอดประสบการณ์ของตนไปสู่ลูกหลานและสังคม ตรงข้ามถ้าพวกที่รู้สึกไม่สำเร็จในการพัฒนาขั้นต่าง ๆ ในช่วงวัยที่ผ่านมาก็จะรู้สึกหมดหวัง อยู่ไปวัน ๆ ขาดความเชื่อมั่น และมั่นคงทางจิตใจ อาจรู้สึกว่าเหวและกลัวตาย สำหรับอีริคสันนั้น เชื่อว่ามนุษย์จะมีพฤติกรรมเช่นไร แสดงออกอย่างไร เป็นผลมาจากพัฒนาการทางสังคม พัฒนาการในขั้นแรกสำคัญต่อขั้นต่อ ๆ ไป ผู้เลี้ยงดูซึ่งเปรียบเสมือนสิ่งแวดล้อมหรือสังคมหน่วยแรกของมนุษย์ จึงจะเป็นการป้องกันปัญหาความผิดของบุคลิกภาพได้

จากแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว ผู้ศึกษาเห็นว่า เป็นทฤษฎีที่ทำให้ได้เรียนรู้ถึงพฤติกรรมของมนุษย์ตั้งแต่แรกเกิด จนถึง อายุ 45 ปี เป็นพัฒนาการที่ทำให้เราสามารถควบคุมหรืออบรมสั่งสอนมนุษย์ได้อย่างเหมาะสมกับพฤติกรรมของแต่ละคน เช่นเดียวกับปัจจัยที่ผู้ศึกษาต้องการศึกษาถึงพฤติกรรมการเรียน พฤติกรรมการสอน มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตหรือไม่ และแนวคิดทฤษฎีดังกล่าว ทำให้สามารถเข้าใจถึงสภาพของพฤติกรรมมนุษย์แต่ละคนได้เช่นกัน นำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมมนุษย์อย่างถูกวิธี เพื่อกลั่นกรองให้เกิดประสิทธิภาพกับมนุษย์ทุกคนได้ ถ้าพ่อแม่เข้าใจในตัวลูกแล้วจะเกิดผลดีทุกด้านในอนาคต

4. ทฤษฎีตนเอง (Self Theory)

คาร์ล อาร์โรเจอร์ (Carl R. Rogers) เกิดที่รัฐอิลลินอยส์ ค.ศ. 1902 เรียนจบปริญญาเอกด้านจิตวิทยาคลินิกและทำงานด้านการแนะแนว เขาริเริ่มการรักษาโดยให้คนไข้ได้ระบายพูดมากกว่าผู้รักษา โดยใช้คนไข้เป็นศูนย์กลางนั่นเอง เขามีความเชื่อตนเองเป็นสิ่งสำคัญ เพราะมันเป็นจุดหมายปลายทางของการพัฒนาบุคลิกภาพที่มีความกลมกลืนระหว่างประสบการณ์

ทั้งหมดของคนนั้น ซึ่งเขาเรียกว่า ฟิโนมีนัล ฟีลด์ (Phenomenal Field) กับความคิดของคนนั้นต่อตนเอง ซึ่งถ้าบุคคลพัฒนาถึงขั้นนี้ได้ ก็จะสามารถปรับตัวได้ดี

4.1 พฤติกรรมตามแนวคิดของโรเจอร์ (Rogers)

โรเจอร์ (Rogers) เชื่อว่ามนุษย์มีพื้นเดิมจากประสบการณ์ทางจิตวิทยา ซึ่งเขาเรียกว่า ฟิโนมีนัล ฟีลด์ (Phenomenal Field) และตนเอง (Self)

4.1.1 ฟิโนมีนัล ฟีลด์ (Phenomenal Field) เป็นแหล่งข้อมูลสำหรับบุคคลในการปรับตัว ข้อมูลเหล่านี้เป็นข้อมูลส่วนตัวมนุษย์จะแสดงพฤติกรรมอย่างไรขึ้นอยู่กับข้อมูลส่วนตัวหรือฟิโนมีนัล ฟีลด์ (Phenomenal Field) นี้ ซึ่งมันไม่ใช่สิ่งเร้าที่แท้จริงของสิ่งแวดล้อม แต่เป็นสิ่งเร้าที่มนุษย์รับรู้ทั้งที่อยู่ในจิตใต้สำนึก เช่น เด็กวัยรุ่นคนหนึ่งคิดว่าตนเองจุกโต ทั้ง ๆ ที่คนทั่วไปไม่คิดว่าเป็นอย่างนั้น ซึ่งเด็กคนนั้นอาจได้รับประสบการณ์เคยถูกล้อจากเพื่อนหรือโดนใครสักคนว่าเขามาก่อน ซึ่งประสบการณ์ต่าง ๆ อาจมาในลักษณะสัญลักษณ์ (Symbolization) ก็ได้ มนุษย์จะตรวจสอบประสบการณ์ของตนเองกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริงอยู่เสมอ เพื่อปรับและแสดงออกให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด แต่บางอย่างก็ไม่ได้รับการตอบสนองหรือตรวจสอบผิด ๆ ทำให้มีพฤติกรรมแสดงออกที่ไม่ตรงกับความเป็นจริง ทำให้ปรับตัวได้ไม่ดีกับสิ่งแวดล้อม การตรวจสอบทำได้โดยตั้งสมมติฐานจาก ฟิโนมีนัล ฟีลด์ (Phenomenal Field) แล้วค้นหาข้อเท็จจริงจากโลกภายนอก

4.1.2 ตนเอง (Self) คือ ส่วนของความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง (Self Concept) ซึ่งระบบตนเองเป็นส่วนสำคัญที่สุดของโรเจอร์ เพราะมันเป็นความคิดเกี่ยวกับตนเอง และรวมถึงความสัมพันธ์ของตนเองกับสิ่งแวดล้อมในช่วงต่าง ๆ ของชีวิตที่พัฒนามา ผู้ที่ปรับตัวไม่ได้เนื่องจากความหวังที่ตนเองต้องการจะเป็นไม่ไปด้วยกันกับลักษณะที่บุคคลนั้นเป็นจริง ๆ ทำให้เกิดความวิตกกังวล เครียด มีความยุ่งยากในการปรับตัวในสังคม ฉะนั้น Ideal Self และ Real self ไม่ควรจะแตกต่างกันมากนัก

ในทฤษฎีของโรเจอร์ เชื่อว่าการที่คนแสดงออกพฤติกรรมที่ดี และไม่เหมาะสม ไม่ใช่เพราะธรรมชาติเขาเป็นเช่นนั้น แต่เป็นผลเพราะความกลัว และการป้องกันจากสภาพแวดล้อมที่คุกคามความสุขเขามากกว่า เนื่องจากคนเรามีโลกของตนเอง สะสมรับรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ แตกต่างจากคนอื่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรมของเขาที่แสดงออกมา การจะเข้าใจพฤติกรรมของคนจึงต้องพยายามเข้าใจว่าคน ๆ นั้น มีการรับรู้ประสบการณ์ส่วนตัวของเขาเอง จนทำให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง (Self Concept) อย่างไรซึ่งมันจะเป็นตัวทำให้เกิดพฤติกรรมเช่นนั้น และเขาเชื่อว่า การจะสร้างให้คนเกิดประสบการณ์ทางจิตวิทยา (Phenomenal field) ที่ดีแก่มนุษย์ก็คือ การให้ความเอาใจใส่ทางบวกต่อกัน เช่น การให้ความรัก ความอบอุ่น

ความเห็นอกเห็นใจ การดูแลรักษา การให้การยอมรับนับถือ ยกย่องให้เกียรติจากบุคคลในสังคม ซึ่งจะเป็นส่วนสำคัญที่จะเชื่อมต่อกันให้มนุษย์เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง นั่นคือเกิดการยอมรับในตนเอง ภาคภูมิใจในตนเอง สามารถพัฒนาศักยภาพแห่งตนได้ถึงขีดสูงสุด

จากทฤษฎีดังกล่าว ผู้ศึกษาเห็นว่า ถ้าคนทุกคนเข้าใจถึงธรรมชาติของกันและกัน เข้าใจที่มาของพฤติกรรมของคนและสามารถจะเข้าใจถึงใจคนทุกคนได้ จะทำให้เกิดการพัฒนาคนหรือการเข้าถึงคนตามสภาพความเป็นตัวตนของแต่ละคนนั้น ทำให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินชีวิต และที่สำคัญไปกว่านั้น ทางด้านการศึกษาจะมีการพัฒนาจากรากฐาน สภาพความเป็นจริงของผู้เรียน และทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เกิดการพัฒนาการศึกษา และผู้เรียนอย่างยั่งยืน จากทฤษฎีดังกล่าวมาทั้งหมด สรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Freud)

ฟรอยด์ เชื่อว่ามนุษย์ทุกคนมีโครงสร้างบุคลิกภาพเป็น 3 ส่วน คือ อิด อีโก้ และซูเปอร์อีโก้ ทั้ง 3 ส่วน จะทำงานประสานกัน โดยมีอีโก้เป็นตัวผสมผสานก่อนเกิดพฤติกรรมขึ้น ถ้าอีโก้ หรือตนเองทำตาม คือ อิด พฤติกรรมจะเป็นไปตามความต้องการตามสัญชาตญาณตามความพึงพอใจ แต่ถ้าอีโก้ ทำตามซูเปอร์อีโก้ พฤติกรรมที่เกิดจะได้รับการขัดเกลาให้ เป็นไปตามความต้องการของสังคม วัฒนธรรม ฉะนั้นอีโก้จึงต้องผสมผสานให้สนองต่อความต้องการทั้งสองส่วน ถ้าเอนไปทางด้านใดมากไปจะเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อสุขภาพจิตของคน ๆ นั้น หรือเป็นปัญหาสังคมได้ ซึ่งพฤติกรรมที่หลากหลายมาจากพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อมการเลี้ยงดูจากครอบครัวในวัยต้นของชีวิต และฟรอยด์ยังพูดถึงขั้นพัฒนาการทางเพศ ซึ่งมีทั้งหมด 5 ขั้น ซึ่งถ้ามีแต่ละขั้นไม่ได้รับการตอบสนองอย่างพึงพอใจแล้วเกิดการติดค้างในจิตใต้สำนึก ทำให้คนมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากปกติได้ หรืออาจมีวิธีการดำเนินชีวิตที่ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตได้

2. ทฤษฎีปัจเจกบุคคล (Individual Theory) อัลเฟรด แอดเลอร์ (Alfred Adler)

อัลเฟรด แอดเลอร์ เชื่อว่ามนุษย์มีความแตกต่างเป็นรายบุคคล ทุกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมาจากแรงจูงใจที่รู้สึกว่าคุณค่าตนเองด้อยและดิ้นรนเพื่อลบปมด้อยนั้น ซึ่งมีทั้งวิธีสร้างสรรค์และไม่สร้างสรรค์ นอกจากนี้ลำดับการเกิดยังสามารถส่งผลต่อพฤติกรรม และก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพจิตได้

3. ทฤษฎีจิตสังคม (Psychosocial Theory) ของอีริกสัน (Erikson)

อีริกสัน (Erikson) เชื่อว่าอารมณ์เป็นแกนกลางของพฤติกรรมทั้งหลายของมนุษย์ โดยมีอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ เขากำหนดขั้นพัฒนาการมนุษย์เป็น 8 ขั้น โดยแต่ละขั้นจะมีวิกฤติการณ์ที่มนุษย์ต้องพัฒนาให้ผ่านพ้นไป โดยมีสิ่งแวดล้อมเป็นส่วนที่มีอิทธิพลมาก และ

เขาเชื่อว่าการพัฒนาขั้นแรกจะส่งผลในขั้นต่อไปถ้ามนุษย์พัฒนาอย่างสำเร็จผ่านวิกฤติการณ์ได้ ก็จะเป็นผู้มีความสุข ปรับตัวในสังคมได้ดี ในที่สุด

4. กลุ่มพฤติกรรม (Behaviorist)

กลุ่มนี้มีความเห็นแตกต่างจากความเชื่อของฟรอยด์ (Freud) และอีริกสัน (Erikson) โดยเชื่อว่าพฤติกรรมมนุษย์เกิดได้โดยผ่านการเรียนรู้ โดยถูกวางเงื่อนไข ซึ่งมีทั้งแบบคลาสสิก (ซึ่งอธิบายถึงพฤติกรรมที่ตอบสนองโดยการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้าทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน บ่อย ๆ มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้และเกิดพฤติกรรมตอบสนองขึ้น) แบบเงื่อนไขการกระทำ (คือความเชื่อที่ว่าพฤติกรรมคงอยู่เนื่องจากผลที่ตามมาของพฤติกรรมนั้นเป็นตัวควบคุมผลของพฤติกรรมก็คือ ตัวเสริมแรงทั้งบวกและลบนั่นเอง) การเลียนแบบ (Modeling) (แนวคิดนี้เชื่อว่ามนุษย์มีพฤติกรรมจากการทำตามเลียนแบบ) ฉะนั้น ผู้ที่มีพฤติกรรมเลียนแบบมาวางเงื่อนไข ผิด ๆ หรือได้รับอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม สังคมที่ทำให้เขามีพฤติกรรมเลียนแบบมา ดังนั้น การแก้ไขคือการวางเงื่อนไขใหม่เพื่อให้พฤติกรรมเปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้น

5. แนวคิดของโรเจอร์ (Rogers)

โรเจอร์เชื่อว่า มนุษย์มีประสบการณ์ทางจิตวิทยา (Phenomenal field) และตนเอง (Self) จากประสบการณ์ทางจิตวิทยา (Phenomenal field) ซึ่งถือเป็นประสบการณ์ส่วนตัวของมนุษย์ จะทำให้เขาเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง ซึ่งจะสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ความคิดเกี่ยวกับตนเองของมนุษย์ แบ่งเป็นความหวังที่ตนเองต้องการจะเป็น และลักษณะที่เป็นบุคคลนั้นจริง ๆ ซึ่งถ้าทั้ง 2 ไม่ไปด้วยกันจะเกิดความยุ่งยากในการปรับตัวในสังคม ฉะนั้นการจะเข้าใจมนุษย์ต้องเข้าใจประสบการณ์ทางจิตวิทยา และเขาเชื่อว่าหากสร้างประสบการณ์ทางจิตวิทยาที่ดีจะทำให้มนุษย์มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเองที่ดี ปรับตัวได้ และไม่มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่อตนเองสังคม

แนวคิดและทฤษฎีความคาดหวัง

“ความคาดหวัง” หมายถึง ความต้องการของบุคคลที่มีต่อคนอื่นให้กระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่ตนปรารถนา โดยใช้ความคาดหวังเป็นแนวทางกำหนดพฤติกรรมต่อบุคคลที่ตนคาดหวัง ในลักษณะที่ตนคิดว่าถูกต้อง มารดาให้ความสำคัญต่อความรู้สึกของลูก ย่อมคาดหวังให้ลูกทำดีที่สุดเพื่อตัวเองได้ ในเมื่อการแสดงออกที่ดีที่สุดต่อความรู้สึก คือการกระทำที่ดีที่สุด การให้ลูก รู้จักรับผิดชอบการกระทำของตนเอง วัยรุ่นจะได้โตเป็นผู้ใหญ่และเขาสามารถทำในสิ่งที่บิดามารดาต้องการได้

ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theory)

ทฤษฎีความคาดหวังนี้ ได้มีนักพฤติกรรมศาสตร์หลายท่านได้เสนอแนวคิดไว้ เช่น Kurt Lewin, Edward Tolman, Victor H Vroom เป็นต้น ซึ่งความคาดหวังเป็นปัจจัยหนึ่งที่ผู้วิจัยศึกษาว่า ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน โดยมีรายละเอียดของแต่ละทฤษฎีดังต่อไปนี้

ทฤษฎีความคาดหวัง ของ Kurt Lewin และ Edward Tolman

ในประเด็นของการให้ผลตอบแทนทฤษฎีนี้กล่าวไว้ว่า การที่บุคคลจะทำงานทุ่มเทมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการ คือ ระดับความเข้มข้นของความต้องการผลตอบแทนและความคาดหวังของบุคคลนั้นว่าความเป็นไปได้มากน้อยเพียงใดที่จะได้รับการตอบสนองดังกล่าว ยกตัวอย่างเช่น นาย ก มีความต้องการที่จะได้รับเงินเดือนขั้นพิเศษประจำปีด้วยเห็นว่าการได้รับขั้นพิเศษนั้นมีคุณค่ากับตน และความคาดหวังไว้ ถ้าตนเองได้ทุ่มเทในการทำงานอย่างเต็มที่ โอกาสในการได้รับขั้นพิเศษก็จะสูง นาย ก ก็จะพยายามทำงานในลักษณะที่ทุ่มเทมากขึ้น ในทำนองกลับกัน ถ้านาย ก ทราบดีว่าปีนี้ไม่มีนโยบายให้ขั้นพิเศษ แม้ว่า นาย ก จะมีความต้องการเพียงใดก็ไม่มีโอกาส นาย ก ก็จะไม่พยายามทุ่มเททำงานดังนี้ เป็นต้น

ทฤษฎีความคาดหวังของ Vroom

ทฤษฎีนี้เสนอโดย Victor H Vroom (1994) มีความคล้ายคลึงกับแนวคิดของ Lewin และ Tolman สามารถอธิบายได้ดังนี้

$V = \text{Valance}$ คือ ระดับความรุนแรงของความต้องการของบุคคลในเป้าหมายรางวัล กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ คุณค่าความสำคัญของรางวัลที่บุคคลให้กับรางวัลนั้น

$I = \text{Instrumentality}$ คือความเป็นเครื่องมือของผลลัพธ์ 1 ที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ 2 เช่น การทุ่มเทในการทำงานจะนำไปสู่การพิจารณาขั้นพิเศษ เป็นต้น

$E = \text{Expectancy}$ คือ ความคาดหวังถึงความเป็นไปของการได้ซึ่งผลลัพธ์หรือรางวัลที่ต้องการเมื่อแสดงพฤติกรรมบางอย่าง

จากทฤษฎีความคาดหวังดังกล่าว ผู้ศึกษาเห็นว่า ความคาดหวังเป็นความต้องการในการได้มาซึ่งความสำเร็จในแต่ละเรื่องที่เราคาดหวังไว้ เมื่อสิ่งที่คาดหวังนั้น ๆ สำเร็จ ย่อมสร้างให้เกิดแรงจูงใจในการทำสิ่งนั้น ๆ ต่อไป ถือว่าความสำเร็จนั้นเป็นรางวัลให้กับตนเองทางด้านการเรียนย่อมมีความคาดหวังมาเกี่ยวข้องอย่างแน่นอน ซึ่งผู้เรียนทุกคนย่อมมีความคาดหวังในการจบการศึกษา แต่ความคาดหวังนั้นจะมีมากน้อยแตกต่างกันไปในแต่ละบุคคล

งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น มีหลายปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิผล เป็นการได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน สำหรับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้มีผู้ทำการศึกษาวิจัยดังนี้

วรรณิ อึ้งสิทธิพูนพร (2544) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง และนิสัยทางการเรียน โดยปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นตัวพยากรณ์ที่ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ร้อยละ 10 ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

เมธิ ธรรมวัฒนา (2544) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโปรแกรมเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม สถาบันราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโปรแกรมเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม สถาบันราชภัฏ ได้แก่ พื้นความรู้เดิม พฤติกรรมทางการเรียนของนักศึกษา ความถนัดทางการเรียน และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอน แบ่งผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาภาคปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ พื้นความรู้เดิม ความถนัดทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาภาค กศ.บป. อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ พื้นความรู้เดิม ความถนัดทางการเรียน และพฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอน
3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาภาคสมทบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ พื้นความรู้เดิม และพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา

อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์, ไพบุลย์ เกียรติโกมล และปิยมาศ เจริญพันธุ์วงศ์ (2544) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนรัฐ กรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า เจตคติที่มีต่อผลการเรียน ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีผลทางอ้อมผ่านการปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน ความสนใจในวิชาชีว แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความรับผิดชอบและทักษะพื้นฐานทางคอมพิวเตอร์ การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อนส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

นัยนา จันตะเสน (2547) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครพนม: การวิเคราะห์หุ้ทุระดับผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ระดับนักเรียนที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม และเจตคติต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ตัวแปรพยากรณ์ระดับห้องเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ของครู

เพ็ญแข ดวงขวัญ (2548) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐานของนักศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า วิชาภาษาไทย ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ คุณภาพการพบกลุ่ม ทักษะคิดระยะเวลาที่ขาดความต่อเนื่องในการเรียน การประกอบอาชีพ และการใช้เวลาเพื่อการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ การประกอบอาชีพ ระยะเวลาที่ขาดความต่อเนื่องในการเรียน สถานภาพสมรส คุณภาพการพบกลุ่ม การใช้เวลาเพื่อการเรียน และสื่อการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ การใช้เวลาเพื่อการเรียน ระยะเวลาที่ขาดความต่อเนื่องในการเรียน คุณภาพการพบกลุ่ม สถานภาพทางครอบครัว และสื่อการเรียน วิชาภาษาอังกฤษ ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ สถานภาพสมรส สื่อการเรียน คุณภาพระยะเวลาที่ขาดความต่อเนื่องทางการเรียน ทักษะคิด การใช้เวลาเพื่อการเรียน

เต็มศักดิ์ คทวนิช (2549) ศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ความภาคภูมิใจในตนเอง บรรยากาศในการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับครูผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างรุ่นพี่กับนักศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ อยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36, 3.39, 3.51, 3.47, 3.16, 3.61, 3.40 และ 2.61 ตามลำดับ ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านความคาดหวังของผู้ปกครองในตัวนักศึกษา สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน อยู่ในระดับสูง และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95, 3.80 และ 3.83 ตามลำดับ

ปัจจัยด้านส่วนตัว 4 ปัจจัย ได้แก่ บุคลิกภาพ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน และความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียน ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .053 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ได้ดีที่สุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ บุคลิกภาพ

มะแอน ราโอบ (2551) ศึกษาความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม จังหวัดปัตตานี ได้กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนที่เกิดมาบนโลกใบนี้ เมื่อเติบโตขึ้นในช่วงอายุหนึ่งที่มีความต้องการ ความรู้สึกเป็นของตัวเอง หรือเมื่อมีวุฒิภาวะเจริญเติบโตขึ้นในทางความคิด ทุกคนต่างก็มีเป้าหมายให้กับตัวเองเพื่อต้องการให้เกิดความสำเร็จ และในการเดินทางที่จะไปสู่เป้าหมายนั้น ทุกคนก็จะต้องมีความคาดหวังให้กับความสำเร็จนั้น เพื่อให้มีความคาดหวังนั้น

ฐานวัฒน์ พุฒวิบูลย์วุฒิ (2552) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำอาภาคในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนจำอาภาค พุทธศักราช 2548 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือตัวแปรปัจจัยด้านตัวนักเรียน ได้แก่ ความรู้พื้นฐานเดิม การใช้เวลาในการอ่าน ทบทวนตำราเรียน และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตัวแปรปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในที่พักอาศัย มีปัจจัยด้านการบริหารโรงเรียน ได้แก่ การจัดหาสื่อการเรียน การจัดการนิเทศภายใน สภาพอาคารสถานที่ห้องเรียน การจัดบริการห้องสมุด ปัจจัยด้านครูผู้สอน ได้แก่ ประสิทธิภาพในการสอน วุฒิการศึกษา การสอนตรงสาขาวิชาที่จบการศึกษา การเตรียมการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอนและการสอน โดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน ตัวแปรปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในที่พักอาศัย ได้แก่ การจัดการภายใน และการดำเนินกิจกรรมภายในที่พักอาศัย อาจจะเป็นความคาดหวังให้กับตัวเองหรือเป็นความคาดหวังให้กับบุคคลอื่น โดยทำการคาดหวังให้บุคคลอื่นเป็นไปตามที่ตัวเองต้องการตามเป้าหมายที่วางไว้

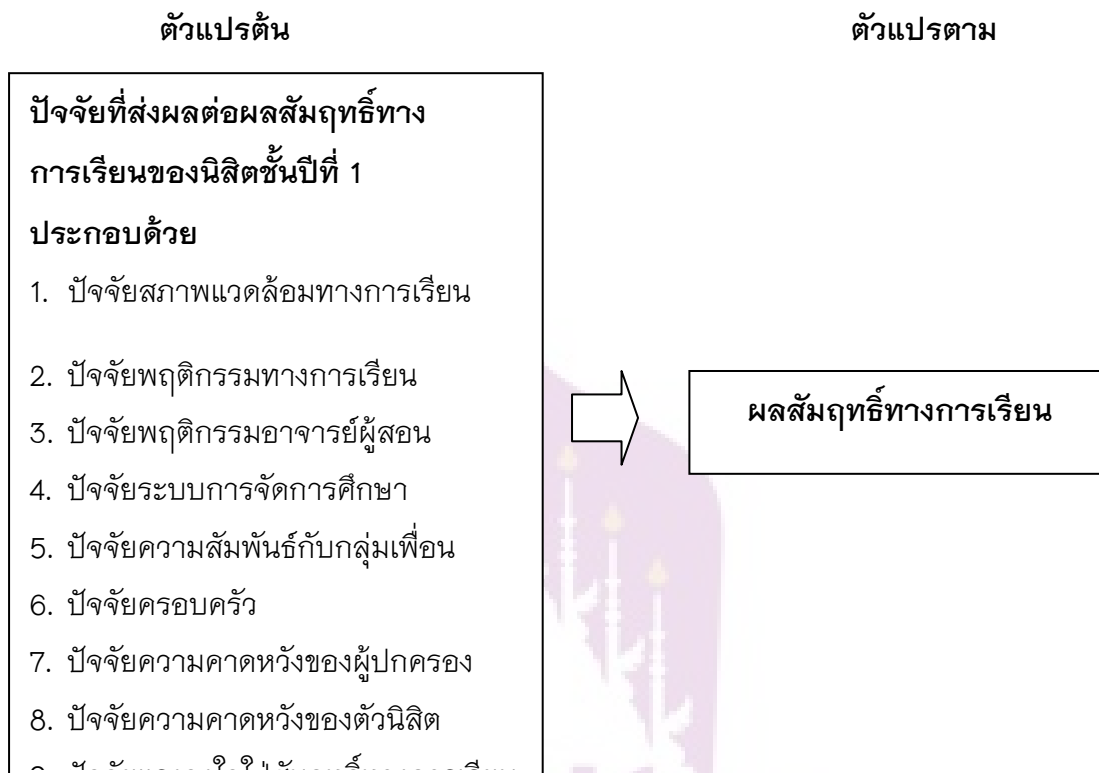
สุวิทย์ ธาณิรัตน์ (2553) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ในวิชาการวัดละเอียด กรณีศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ จำนวน 14 วิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรทั้ง 14 ตัว มีเพียง 4 ตัวแปร เท่านั้น ที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ได้แก่ ด้านผู้เรียน สถิติการขาดเรียน อาชีพหลักของผู้ปกครอง ทำงานพิเศษส่งตัวเองเรียน

อัจฉรา บุญสุข (2553) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน ความรับผิดชอบของนักเรียน เจตคติต่อการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ความพร้อมของนักเรียน การฝึกหัด และการจัดการเรียนการสอนของครู

เศรษฐวิชัย วังนันท์ (2554) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิชาเทคนิคการผลิต ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา เทคนิคการผลิตสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 คือปัจจัยด้านวิธีการสอน และปัจจัยด้านการถ่ายทอดความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการศึกษาวิจัยดังกล่าว ผู้ศึกษาเห็นว่า ทำให้ผู้ศึกษาทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลาย ๆ ปัจจัย ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง นิสัยทางการเรียน พื้นความรู้เดิม พฤติกรรมทางการเรียนของนักศึกษา ความถนัดทางการเรียนระยะเวลาที่ขาดความต่อเนื่องในการเรียน สถานภาพสมรส คุณภาพการพบกลุ่มเพื่อน การใช้เวลาเพื่อการเรียน สื่อการสอนความสามารถของผู้เรียนในการเรียนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ ความภาคภูมิใจในตนเอง บรรยากาศในการเรียนการสอนสัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับครูผู้สอน สัมพันธภาพระหว่างรุ่นพี่กับนักศึกษา ความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน การใช้เวลาในการอ่านทบทวนตำราเรียน ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมภายในที่พักรออาศัย ปัจจัยด้านการบริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน การจัดการเรียนการสอนของครู อาชีพหลักของผู้ปกครอง ทำงานพิเศษส่งตัวเองเรียน ทั้งหมดเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนที่มีรูปแบบการเรียนแตกต่างกันไป แต่การเรียนสามารถตั้งเป้าหมาย ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ คือ การใช้การศึกษา ค้นคว้าวิจัยในการช่วยแก้ปัญหาทาง การเรียนในสถานศึกษา นำผลการศึกษาค้นคว้ามาศึกษา ปฏิบัติตามผลการศึกษาค้นคว้า และใช้เป็นแนวทางการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างถูกต้อง และเหมาะสมกับตัวผู้เรียน ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีของผู้เรียนในสถานศึกษา และสถานศึกษามีความก้าวหน้า และประเทศมีความเจริญ เนื่องจากได้ผลผลิตทางการศึกษาคือ นิสิตที่สำเร็จการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพเป็นกำลังสำคัญ และช่วยพัฒนาประเทศ ให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 2 สรุปกรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 4,694 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยพะเยา กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามจำนวนของนิสิตแต่ละคณะฯ

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะฯ โดยการเทียบ
บัญญัติไตรยางศ์ (Rule of Three)

คณะฯ	จำนวน ประชากร ทั้งหมด นิสิต (คน)	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่างนิสิต (คน)
1. คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ	210	16
2. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	379	29
3. คณะนิติศาสตร์	445	34
4. คณะพยาบาลศาสตร์	78	6
5. คณะแพทยศาสตร์	899	68
6. คณะเภสัชศาสตร์	72	6
7. คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์	635	48
8. คณะวิทยาศาสตร์	637	48
9. คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์	115	9
10. คณะวิศวกรรมศาสตร์	230	17
11. คณะศิลปศาสตร์	697	53
12. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์	64	5
13. คณะสหเวชศาสตร์	112	9
14. วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม	121	9
รวม	4,694	357

หมายเหตุ: ข้อมูลจากกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ณ วันที่ 24 สิงหาคม 2554

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้คือ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่อง เพศ วิธีการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา ผลการเรียนของนิสิตในระดับมัธยมปลาย ผลการเรียนของนิสิตภาคเรียนที่ 1/2554 ชั้นปีที่ 1 เป็นแบบตรวจสอบรายการ และเติมค่าลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 ถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต และปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแบบสอบถามสร้างขึ้นจากผู้ศึกษาเอง โดยผู้ศึกษาทำเครื่องมือให้เหมาะสมกับสภาพนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

- 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่ส่งผลในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่ส่งผลในระดับมาก
- 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่ส่งผลในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่ส่งผลในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่ส่งผลในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยาเป็นแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaire)

การทดสอบแบบสอบถาม

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้วก่อนที่จะนำไปใช้เก็บข้อมูล ผู้ศึกษาได้ทำการหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ดังนี้

การตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1. ดร.จิตติมา กาวีระ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะศิลปศาสตร์
2. ดร.สมบูรณ์ พุเต็งวงศ์ ผู้อำนวยการกองบริการการศึกษา
3. ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ อาจารย์ที่ปรึกษา การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และดำรงตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายกิจการนิสิต คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์

การตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา(Content Validity) ว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนั้นตรงกับเนื้อหาที่ต้องการวัดหรือไม่ รวมทั้งตรวจสอบด้านภาษาที่ใช้ การวางรูปแบบข้อความต่าง ๆ ซึ่งได้ผลจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

แบบสอบถามทั้งหมด 45 ข้อ (รายละเอียดดังในภาคผนวก ก) ใช้ได้ 40 ข้อ ใช้ไม่ได้ 5 ข้อ (รายละเอียดดังในภาคผนวก ข) แล้วผู้วิจัยได้นำมาข้อคำถามที่ใช้ไม่ได้มาปรับปรุงแก้ไข และให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง ก่อนแจกให้กลุ่มตัวอย่างตอบข้อมูลแบบสอบถามต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือนำเสนอจากวิทยาลัยการศึกษาคือต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยพะเยา ถึงคณบดี ทั้ง 14 คณะ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล
2. ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามให้กับนิสิต ชั้นปีที่ 1 ปี 2554 มหาวิทยาลัยพะเยา ตามห้องเรียนของนิสิตจำนวน 357 ชุด และเก็บคืนด้วยตนเอง ได้จำนวน 357 ชุด
3. ตรวจสอบความเรียบร้อยสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อเตรียมนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ มีขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ทำการวิเคราะห์ โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ทำการวิเคราะห์ โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต และปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์การแปรความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 65) ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	ปัจจัยที่ส่งผลในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง 9 ปัจจัย กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และนำเสนอผลโดยรวม

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะ จากข้อคำถามปลายเปิด (Open-ended) โดยใช้วิธีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลของการตอบแบบสอบถาม

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา” ผู้ศึกษาได้แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 2 ด้านดังนี้

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา มีลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ เพศ สังกัดคณะ วิธีการเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา ผลการเรียนของนิสิตในระดับมัธยมปลาย ผลการเรียนของนิสิตภาคเรียนที่ 1/2554 ชั้นปีที่ 1 วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (%) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ประกอบด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต และปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งแบบสอบถามสร้างขึ้นจากผู้ศึกษาเอง โดยผู้ศึกษาทำเครื่องมือให้เหมาะสมกับสภาพนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ทำการศึกษาในครั้งนี้อย่างเป็นแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนำเสนอในรูปแบบตารางและความเรียง

แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 2 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา โดยนำเสนอผลข้อมูลโดยรวมและรายด้าน

ขั้นตอนที่ 2 ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง 9 ปัจจัย กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และนำเสนอผลโดยรวม

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อความหมาย ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ไว้ดังนี้

X_1	แทน	ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน
X_2	แทน	ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน
X_3	แทน	ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน
X_4	แทน	ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา
X_5	แทน	ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน
X_6	แทน	ปัจจัยครอบครัว
X_7	แทน	ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง
X_8	แทน	ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต
X_9	แทน	ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน
Y	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณหรือร้อยละของค่าความแปรผันร่วมกันของตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์
b	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (Score Weight)
SE_{est}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
β	แทน	ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (Beta Weight)
t	แทน	ค่าการแจกแจงแบบ t (t-distribution)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะ จากข้อคำถามปลายเปิด (Open-ended) โดยใช้วิธีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลของการตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้แบบสอบถาม
รายละเอียดแสดงในตาราง 2-6

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1) ชาย	110	30.80
2) หญิง	247	69.20
รวม	347	100.00

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจำนวนและร้อยละ ด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 247 คน คิดเป็นร้อยละ 69.2 และเพศชาย 110 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8

ตาราง 3 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลสังกัดคณะฯ ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
สังกัดคณะฯ		
1) คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ	16	4.50
2) คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	29	8.10
3) คณะนิติศาสตร์	34	9.50
4) คณะพยาบาลศาสตร์	6	1.70
5) คณะแพทยศาสตร์	68	19.0
6) คณะเภสัชศาสตร์	6	1.70
7) คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์	48	13.50
8) คณะวิทยาศาสตร์	48	13.50
9) คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์	9	2.50
10) คณะวิศวกรรมศาสตร์	17	4.80
11) คณะศิลปศาสตร์	53	14.80
12) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์	5	1.40
13) คณะสหเวชศาสตร์	9	2.50
14) วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม	9	2.50

รวม	347	100.00
-----	-----	--------

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน และร้อยละ ด้านการสังกัดคณะของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สังกัดคณะแพทยศาสตร์ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 รองลงมาเป็นนิสิตคณะศิลปศาสตร์ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 คณะนิติศาสตร์ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.8 คณะเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 คณะสหเวชศาสตร์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 คณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 คณะเภสัชศาสตร์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลวิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยา		
1) รับตรง 10% สพม. 5,38	90	25.20
2) รับตรง (ผู้มีความเป็นเลิศ)	5	1.40
3) รับตรงโควตาภาคเหนือตอนบน	46	12.90
4) Admission	79	22.10
5) รับตรงโควตาทั่วประเทศ	102	28.60
6) อื่น ๆ	35	9.80
รวม	347	100.00

หมายเหตุ: สพม.5,38 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา ที่ 5 และ 38

เขต 5: สิงห์บุรี ลพบุรี ชัยนาท, เขต 38: สุโขทัย-ตาก

จากตาราง 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน และร้อยละ ด้านวิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยพะเยาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย แบบรับตรงโควตาทั่วประเทศ จำนวน 102 คน คิดเป็น

ร้อยละ 28.6 รับตรง 10% สพม. 5,38 จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2 Admission จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 รับตรงโควตาภาคเหนือตอนบน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 อื่น ๆ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 และรับตรง (ผู้มีความเป็นเลิศ) จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

ตาราง 5 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลคะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
คะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย		
1) ต่ำกว่า 1.99	1	0.30
2) 2.00 – 2.50	57	16.0
3) 2.51 – 3.00	123	34.50
4) 3.01 – 3.50	127	35.50
5) 3.51 ขึ้นไป	49	13.70
รวม	347	100.00

จากตาราง 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน และร้อยละ ด้านคะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอยู่ในช่วง 3.01–3.50 จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.51–3.00 จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.00–2.50 จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.51 ขึ้นไป จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 และคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

ตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลคะแนนเฉลี่ยชั้นปีที่ 1/54 ของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
คะแนนเฉลี่ยชั้นปีที่ 1/54		
1) ต่ำกว่า 1.99	54	15.10
2) 2.00 – 2.50	124	34.70
3) 2.51 – 3.00	98	27.50
4) 3.01 – 3.50	60	16.80
5) 3.51 ขึ้นไป	21	5.90
รวม	357	100.00

จากตาราง 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน และร้อยละด้านคะแนนเฉลี่ยชั้นปีที่ 1/54 ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงคะแนนเฉลี่ยภาคเรียนที่ 1/54 อยู่ในช่วง 2.00–2.50 จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 ช่วงคะแนน 2.51–3.00 จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ช่วงคะแนน 3.01–3.50 จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 และคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา โดยนำเสนอผลข้อมูลโดยรวม

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา โดยรวม

ข้อ	รายการประเมิน	(N=357)		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน	3.53	0.891	มาก	6
2	ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน	3.52	0.860	มาก	7
3	ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน	3.72	1.005	มาก	4
4	ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา	3.50	0.871	ปานกลาง	8
5	ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน	3.26	0.955	ปานกลาง	9
6	ปัจจัยครอบครัว	3.60	0.979	มาก	5
7	ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง	4.08	1.284	มาก	2
8	ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต	4.15	0.863	มาก	1
9	ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.93	0.823	มาก	3
เฉลี่ยรวม		3.70	0.947	มาก	

จากตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยาโดยรวมพบว่า ระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ระดับความสำคัญมาก รองลงมาเป็นปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ระดับความสำคัญมาก ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ระดับความสำคัญมาก ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ระดับความสำคัญมาก ปัจจัยครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ระดับความสำคัญมาก

ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 ระดับความสำคัญมาก ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ระดับความสำคัญมาก ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ระดับความสำคัญปานกลาง และปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 ระดับความสำคัญปานกลาง ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 ปี 2554 มหาวิทยาลัยพะเยา พิจารณาเป็นรายด้าน

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็น
ด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิต

ข้อ	รายการประเมิน	(N=357)		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	แสงสว่างภายในห้องเรียนมีความเหมาะสม	3.92	0.824	มาก	1
2	โปรเจคเตอร์ในห้องเรียนใช้งานได้ดี	3.50	0.823	ปานกลาง	3
3	เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องเรียนใช้งานได้ดี	3.41	0.897	ปานกลาง	4
4	เครื่องเสียงภายในห้องเรียนได้ยินอย่างทั่วถึง	3.61	0.949	มาก	2
5	การเรียนในห้องเรียนที่มีผู้เรียนจำนวนมาก	3.22	0.962	ปานกลาง	5
เฉลี่ยรวม		3.53	0.891	มาก	

จากตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนิสิต พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียนในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.53 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ แสงสว่างภายในห้องเรียนมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ระดับความสำคัญมาก รองลงมาเป็นเครื่องเสียงภายในห้องเรียนได้ยินอย่างทั่วถึงมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ระดับความสำคัญมาก โปรเจคเตอร์ในห้องเรียน

ใช้งานได้ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ระดับความสำคัญปานกลาง เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องเรียน
ใช้งานได้ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41 ระดับความสำคัญปานกลาง และการเรียนในห้องเรียนที่มี
ผู้เรียนจำนวนมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.22 ระดับความสำคัญปานกลาง ตามลำดับ

**ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็น
ด้านปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียนของนิสิต**

ข้อ	รายการประเมิน	(N=357)		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	การเข้าห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.00	0.872	มาก	1
2	การเรียนด้วยความเข้าใจมากกว่า การท่องจำ	3.60	0.860	มาก	2
3	การซักถามและจดบันทึก ขณะที่ อาจารย์ทำการสอน	3.38	0.870	ปานกลาง	3
4	การทบทวนบทเรียนนอกห้องเรียน อยู่เสมอ	3.26	0.886	ปานกลาง	5
5	การวางแผนด้านการเรียน เช่น การอ่านหนังสือ การทำแบบฝึกหัด เพิ่มเติม	3.34	0.811	ปานกลาง	4
เฉลี่ยรวม		3.52	0.860	มาก	

จากตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็น
ด้านปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียนของนิสิต พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยพฤติกรรม
ทางการเรียนในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต อยู่ในระดับมาก
มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.52 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหา
น้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ การเข้าห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ระดับ
ความสำคัญมาก รองลงมาเป็นการเรียนด้วยความเข้าใจมากกว่าการท่องจำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ
3.60 ระดับความสำคัญมาก การซักถามและจดบันทึกขณะที่อาจารย์ทำการสอน มีค่าเฉลี่ย
เท่ากับ 3.38 ระดับความสำคัญปานกลาง การวางแผนด้านการเรียน เช่น การอ่านหนังสือ
การทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34 ระดับความสำคัญปานกลาง และการทบทวน
บทเรียนนอกห้องเรียนอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 ระดับความสำคัญปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็น
ด้านปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน

ข้อ	รายการประเมิน	(N=357)		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	มีวิธีการสอน แบบให้นิสิตเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.50	1.759	ปานกลาง	5
2	มีความสามารถในการถ่ายทอดบทเรียนได้เป็นอย่างดี	3.57	0.850	มาก	4
3	มีความพร้อมในการเข้าสอนในแต่ละครั้ง	3.83	0.781	มาก	2
4	มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	3.79	0.796	มาก	3
5	มีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน	3.93	0.839	มาก	1
เฉลี่ยรวม		3.72	1.005	มาก	

จากตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอนในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.72 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ มีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.93 ระดับความสำคัญมากรองลงมาเป็น มีความพร้อมในการเข้าสอนในแต่ละครั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ระดับความสำคัญมาก มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.79 ระดับความสำคัญมาก มีความสามารถในการถ่ายทอดบทเรียนได้เป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ระดับความสำคัญมาก และมีวิธีการสอนแบบให้นิสิตเรียนรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 ระดับความสำคัญปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็น
ด้านปัจจัยระบบการจัดการศึกษา

ข้อ	รายการประเมิน	(N=357)		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	จำนวนคาบเรียนในแต่ละวัน มีความเหมาะสม	3.61	0.839	มาก	1
2	ระยะเวลาในการเรียนในแต่ละคาบเรียน มีความเหมาะสม	3.57	0.857	มาก	2
3	การจัดคาบเรียนในภาคเช้า และภาคบ่าย มีความเหมาะสม	3.33	0.941	ปานกลาง	5
4	การจัดรายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสม	3.46	0.865	ปานกลาง	4
5	การจัดกลุ่มนิสิตในหมู่เรียนเดียวกันมีความเหมาะสม	3.55	0.855	มาก	3
เฉลี่ยรวม		3.50	0.871	ปานกลาง	

จากตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยระบบการจัดการศึกษา พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยระบบการจัดการศึกษาในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ จำนวนคาบเรียนในแต่ละวันมีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 ระดับความสำคัญมาก รองลงมาเป็นระยะเวลาในการเรียนในแต่ละคาบเรียนมีความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 ระดับความสำคัญมาก การจัดกลุ่มนิสิตในหมู่เรียนเดียวกันมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.55 ระดับความสำคัญมาก การจัดรายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.46 ระดับความสำคัญปานกลาง และการจัดคาบเรียนในภาคเช้าและภาคบ่ายมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.33 ระดับความสำคัญปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็น
ด้านปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน

ข้อ	รายการประเมิน	(N=357)		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	นิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน	4.01	0.779	มาก	1
2	นิสิตมีเพื่อนสนิทที่เรียนดี	3.84	0.880	มาก	2
3	นิสิตมีเพื่อนจำนวนไม่มากที่สนิทกัน	3.29	1.051	ปานกลาง	4
4	การจับกลุ่มทบทวนก่อนทำการสอบ ระหว่างเพื่อน	3.43	0.905	ปานกลาง	3
5	นิสิตมีปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อน	1.74	1.160	น้อย	5
เฉลี่ยรวม		3.26	0.955	ปานกลาง	

จากตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อนในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ นิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ระดับความสำคัญมาก รองลงมาเป็น นิสิตมีเพื่อนสนิทที่เรียนดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ระดับความสำคัญมาก การจับกลุ่มทบทวนก่อนทำการสอบระหว่างเพื่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.43 ระดับความสำคัญปานกลาง นิสิตมีเพื่อนจำนวนไม่มากที่สนิทกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.29 ระดับความสำคัญปานกลาง และนิสิตมีปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.74 ระดับความสำคัญน้อย ตามลำดับ

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็น

ด้านปัจจัยครอบครัว

ข้อ	รายการประเมิน	(N=357)		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ระดับการศึกษาของบิดามารดา	2.93	1.003	ปานกลาง	5
2	สถานภาพของบิดามารดา	3.54	1.142	มาก	3
3	การยอมรับและเข้าใจพฤติกรรมนิสัย ของบิดามารดา	3.95	0.966	มาก	2
4	สถานภาพทางการเงินของครอบครัว	3.36	0.834	ปานกลาง	4
5	บิดามารดาเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับ นิสัย	4.21	0.948	มาก	1
เฉลี่ยรวม		3.60	0.979	มาก	

จากตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็น ด้านปัจจัยครอบครัว พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยครอบครัวในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ บิดามารดาเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนิสัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ระดับความสำคัญมาก รองลงมา เป็นการยอมรับและเข้าใจพฤติกรรมนิสัยของบิดามารดา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ระดับความสำคัญมาก สถานภาพของบิดามารดา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.54 ระดับความสำคัญมาก สถานภาพทางการเงินของครอบครัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 ระดับความสำคัญปานกลาง และระดับการศึกษาของบิดามารดา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.93 ระดับความสำคัญปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็น

ด้านปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง

ข้อ	รายการประเมิน	(N=357)		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	การได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา	4.41	2.832	มาก	1
2	ความคาดหวังในคะแนน (GPA) ของ นิสิต	3.71	0.912	มาก	5
3	ความคาดหวังในการเป็นคนมีจริยธรรม ที่ดี	4.26	0.835	มาก	2
4	ความคาดหวังในการเป็นผู้มีความ ประพฤติที่ดีไม่ทำผิดระเบียบของ มหาวิทยาลัย	4.08	0.904	มาก	3
5	การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหลังจาก สำเร็จการศึกษา	3.92	0.937	มาก	4
เฉลี่ยรวม		4.08	1.284	มาก	

จากตาราง 14 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็น ด้านปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครองในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.08 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ การได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 ระดับความสำคัญมาก รองลงมาเป็นความคาดหวังในการเป็นคนมีจริยธรรมที่ดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 ระดับความสำคัญมาก ความคาดหวังในการเป็นผู้มีความประพฤติที่ดีไม่ทำผิดระเบียบของมหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ระดับความสำคัญมาก การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหลังจากสำเร็จการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ระดับความสำคัญมาก และความคาดหวังในคะแนน (GPA) ของนิสิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.71 ระดับความสำคัญมาก ตามลำดับ

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็น

ด้านปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต

ข้อ	รายการประเมิน	(N=357)		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	การได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา	4.43	0.844	มาก	1
2	ความคาดหวังในคะแนน (GPA) ของ นิสิต	4.04	0.900	มาก	3
3	ความคาดหวังในความรู้ด้านทักษะ ในวิชาชีพ ในสาขาวิชาที่เรียน	4.24	0.806	มาก	2
4	ความคาดหวังในการได้รับการยอมรับ จากอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นเรียน	4.03	0.816	มาก	4
5	ความคาดหวังในการศึกษาต่อหลังจาก สำเร็จการศึกษา	4.01	0.950	มาก	5
เฉลี่ยรวม		4.15	0.863	มาก	

จากตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็น ด้านปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิตในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.15 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ การได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ระดับความสำคัญมาก รองลงมา เป็นความคาดหวังในความรู้ด้านทักษะในวิชาชีพในสาขาวิชาที่เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ระดับความสำคัญมาก ความคาดหวังในคะแนน (GPA) ของนิสิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ระดับความสำคัญมาก ความคาดหวังในการได้รับการยอมรับจากอาจารย์ และเพื่อนร่วมชั้นเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ระดับความสำคัญมาก และ ความคาดหวังในการศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.01 ระดับความสำคัญมาก ตามลำดับ

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็น
ด้านปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ข้อ	รายการประเมิน	(N=357)		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ ที่
		\bar{X}	S.D.		
1	การตั้งเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน	4.10	0.850	มาก	1
2	การรู้จักพึ่งตนเองในการเรียนอยู่เสมอ	4.03	0.805	มาก	2
3	มีความเชื่อมั่นในตนเอง	3.80	0.846	มาก	4
4	ความสามารถในการแก้ไขปัญหา ทางการเรียนด้วยตนเอง	3.75	0.775	มาก	5
5	การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนอยู่เสมอ	3.98	0.838	มาก	3
	เฉลี่ยรวม	3.93	0.823	มาก	

จากตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.93 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ การตั้งเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ระดับความสำคัญมาก รองลงมาเป็นการรู้จักพึ่งตนเองในการเรียนอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 ระดับความสำคัญมาก การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ระดับความสำคัญมาก มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80 ระดับความสำคัญมาก และความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางการเรียนด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75 ระดับความสำคัญมาก ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 2 ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่าง 9 ปัจจัย กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และนำเสนอผลโดยรวม

ตาราง 17 แสดงผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง 9 ปัจจัย กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา นำเสนอผลโดยรวม

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	b	S.E. _{est}	β	t	Sig
1. ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน (X ₂)	0.275	0.075	0.328	0.087	0.20	3.759	0.000
2. ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต (X ₈)	0.308	0.095	0.185	0.077	0.13	2.394	0.017
3. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน (X ₁)	0.329	0.108	0.165	0.072	0.12	2.287	0.023

S.E._{est} Y = 1.049

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง 9 ปัจจัย กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา นำเสนอผลโดยรวมพบว่า ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน (X₂) ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต (X₈) และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน (X₁) สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยทั้งสามรวมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 12.1 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (S.E._{est}) 1.049

ซึ่งหมายความว่า ผลการทำนายที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต โดยใช้ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มาทำการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบรวมและแบบขั้น โดยประกอบด้วยปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 9 ปัจจัย คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัย

ความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้ง 9 ปัจจัยสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตได้ 12.1% โดยมีปัจจัยที่เรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งมีค่า β ตามลำดับ คือ .20, .13 และ .12 ซึ่งหมายความว่า นิสิตยังมีพฤติกรรม การเรียนสูง มีความคาดหวังของตัวนิสิตสูง มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนสูง นิสิตผู้นั้นเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาและข้อเสนอแนะจากข้อคำถามปลายเปิด (Open-ended) โดยใช้วิธีการจัดหมวดหมู่ข้อมูลของการตอบแบบสอบถาม

ตาราง 18 แสดงปัญหาและข้อเสนอแนะของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน	
การเดินทางมาเรียนโดยรถบัสมีจำนวนรถไม่เพียงพอ และ อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนภายในห้องเรียนบางห้องไม่พร้อมเท่าที่ควร	ควรเพิ่มจำนวนรถบัส และปรับเส้นทางการเดินระหว่างตึกให้สะดวกมากขึ้น เพิ่มความพร้อมของอุปกรณ์ในห้องเรียน รวมถึงสภาพแวดล้อมทางการเรียนภายในห้องเรียนให้มากขึ้น
ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน	
ความไม่กระตือรือร้นของนิสิตในการเรียน	สร้างแรงจูงใจในการเรียนของตนเองมากขึ้น
ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน	
การเรียนการสอนของอาจารย์บางท่านที่มีการสอนแบบป้อนให้นิสิตอย่างเดียว โดยไม่เน้นการมีส่วนร่วมของตัวนิสิต หรือการเรียนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ควรมีการสอนที่เน้นการมีส่วนร่วมของนิสิตเพื่อเพิ่มความสนใจของนิสิตในการเรียนแต่ละครั้ง
ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา	
การจัดคาบเรียนที่นานเกินไป จำนวนผู้เรียนในแต่ละห้องเรียนบางห้อง มีจำนวนมากเกินไป	ควรจัดให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในทุก ๆ ปี เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการจัดการศึกษาที่ดีขึ้น เพื่อคุณภาพทางการเรียนของนิสิต

ตาราง 18 (ต่อ)

ปัญหา	ข้อเสนอแนะ
ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน	
นิสิตมีเพื่อนที่เรียนเก่งที่สามารถจะช่วยเหลือในการทบทวนบทเรียนจำนวนน้อย	ควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายทางวิชาการของนิสิตในแต่ละคณะภายในมหาวิทยาลัย ในด้านการทบทวนบทเรียนให้ซึ่งกันและกันมากขึ้น เพื่อเป็นการช่วยเหลือทางการเรียนเบื้องต้น
ปัจจัยครอบครัว	
บางครั้งนิสิตมีปัญหาทางครอบครัว ทำให้มีผลกับการเรียนของตนเอง	ควรให้ความสำคัญกับตนเอง และเข้าใจสภาพครอบครัวตนเองมากขึ้น
ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง	
เมื่อผู้ปกครองคาดหวังในผลการเรียนของนิสิตทำให้เกิดกดดันในการเรียนเป็นอย่างมาก	ควรทำความเข้าใจกับผู้ปกครองของตนเองทางด้านการเรียนและทำตามความสามารถของตนเองในการเรียน ทำให้เต็มประสิทธิภาพที่ตนเองมี แล้วจะทำให้ได้ผลการเรียนที่ดีขึ้นและเรียนอย่างมีความสุข
ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต	
ไม่มีเป้าหมายในชีวิตของตนเอง	ควรสร้างเป้าหมายในชีวิตของตนเอง เพื่อเพิ่มความมุ่งมั่นทางการเรียนของตนมากขึ้น
ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	
ไม่มีเป้าหมายในการเรียนเป็นเหตุผล ให้เกิดการเรียนไปอย่างไม่กระตือรือร้น	ควรสร้างเป้าหมายทางการเรียนหรือเป้าหมายชีวิตของตนเอง เพื่ออนาคตที่ก้าวหน้าของตนเองต่อไป

บทที่ 5

บทสรุป

จากการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผลการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นิสิตปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2554 มหาวิทยาลัยพะเยากำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 19 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามคณะฯ โดยการเทียบ
บัญญัติไตรยางศ์ (Rule of Three)

คณะฯ	จำนวนประชากร	จำนวน
	ทั้งหมด	กลุ่มตัวอย่าง
	นิสิต (คน)	นิสิต (คน)
1. คณะเกษตรศาสตร์และทรัพยากรธรรมชาติ	210	16
2. คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	379	29
3. คณะนิติศาสตร์	445	34
4. คณะพยาบาลศาสตร์	78	6
5. คณะแพทยศาสตร์	899	68
6. คณะเภสัชศาสตร์	72	6
7. คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์	635	48
8. คณะวิทยาศาสตร์	637	48
9. คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์	115	9
10. คณะวิศวกรรมศาสตร์	230	17
11. คณะศิลปศาสตร์	697	53
12. คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์	64	5
13. คณะสหเวชศาสตร์	112	9
14. วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม	121	9
รวม	4,694	357

หมายเหตุ: ข้อมูลจากกองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ณ วันที่ 24 สิงหาคม 2554

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยแจกแบบสอบถามตามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 357 ชุด (Krejcie และ Morgan) ได้รับกลับมาทั้งหมด จากนั้นผู้ศึกษาทำการประมวลผลข้อมูลที่รวบรวมได้จากการส่งแบบสอบถามทั้งหมด นำมาตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและทำการบันทึกรหัสของข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์เพื่อประมวลผล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปวิเคราะห์และอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปและปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาความสัมพันธ์

ระหว่าง 9 ปัจจัย กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา มีลำดับผลการวิเคราะห์ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลด้านเพศของกลุ่มตัวอย่างพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 247 คน คิดเป็นร้อยละ 69.2 และเพศชาย 110 คน คิดเป็นร้อยละ 30.8

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการสังกัดคณะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สังกัดคณะแพทยศาสตร์ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.0 รองลงมา คณะศิลปศาสตร์ จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 14.8 คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 คณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 คณะนิติศาสตร์ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 9.5 คณะเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1 คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 17 คน คิดเป็น ร้อยละ 4.8 คณะเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 คณะสหเวชศาสตร์ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 วิทยาลัยพลังงานและสิ่งแวดล้อม จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.5 คณะพยาบาลศาสตร์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 คณะเภสัชศาสตร์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.7 และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้านมีวิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยแบบรับตรงโควตาทั่วประเทศ จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 28.6 รับตรง 10% สพม. 5,38 จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2 Admission จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 22.1 รับตรงโควตาภาคเหนือตอนบน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 12.9 อื่น ๆ จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8 และรับตรง (ผู้มีความเป็นเลิศ) จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.4 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้านคะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อยู่ในช่วง 3.01-3.50 จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.51-3.00 จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 2.00-2.50 จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 คะแนนเฉลี่ย

3.51 ขึ้นไป จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 และคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99 จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูล ด้านคะแนนเฉลี่ยภาคเรียนที่ 1/54 ชั้นปีที่ 1 ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีช่วงคะแนนเฉลี่ยภาคเรียนที่ 1/54 อยู่ในช่วง 2.00-2.50 จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 34.7 ช่วงคะแนน 2.51-3.00 จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5 ช่วงคะแนนเฉลี่ย 3.01-3.50 จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 1.99 จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 15.1 และคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.9 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยพะเยาโดยรวม สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความคิดเห็นปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต ระดับความสำคัญมาก รองลงมาเป็นปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน และปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ระดับความสำคัญมาก ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา และปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ระดับความสำคัญปานกลาง ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยพะเยารายด้าน สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน พบว่าระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นด้านจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ แสงสว่างภายในห้องเรียนมีความเหมาะสม ระดับความสำคัญมาก รองลงมาเป็นเครื่องเสียงภายในห้องเรียนได้ยินอย่างทั่วถึง ระดับความสำคัญมาก โปรเจคเตอร์ในห้องเรียนใช้งานได้ดี เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องเรียนใช้งานได้ดี และการเรียนในห้องเรียนที่มีผู้เรียนจำนวนมาก ระดับความสำคัญปานกลาง ตามลำดับ

ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียนของนิสิต พบว่าระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ การเข้าห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ ระดับความสำคัญมาก รองลงมาเป็นการเรียนด้วยความเข้าใจ

มากกว่าการท่องจำ ระดับความสำคัญมาก การซักถามและจดบันทึกขณะที่อาจารย์ทำการสอน การวางแผนด้านการเรียน เช่น การอ่านหนังสือ การทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม และการทบทวนบทเรียนนอกห้องเรียนอยู่เสมอ ระดับความสำคัญปานกลาง ตามลำดับ

ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอนพบว่าระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ มีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน ระดับความสำคัญมาก รองลงมาเป็น มีความพร้อมในการเข้าสอนในแต่ละครั้ง มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม และมีความสามารถในการถ่ายทอดบทเรียนได้เป็นอย่างดี ระดับความสำคัญมาก และมีวิธีการสอนแบบให้นิสิตเรียนรู้ด้วยตนเอง ระดับความสำคัญปานกลาง ตามลำดับ

ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา พบว่าระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยระบบการจัดการศึกษา ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ จำนวนคาบเรียนในแต่ละวัน มีความเหมาะสม ระดับความสำคัญมาก รองลงมา เป็นระยะเวลาในการเรียนในแต่ละคาบเรียนมีความเหมาะสม และการจัดกลุ่มนิสิตในหมู่เรียนเดียวกันมีความเหมาะสม ระดับความสำคัญมาก การจัดรายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสม และการจัดคาบเรียนในภาคเช้าและภาคบ่าย มีความเหมาะสม ระดับความสำคัญปานกลาง ตามลำดับ

ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน พบว่าระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ นิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน ระดับความสำคัญมาก รองลงมา เป็นนิสิตมีเพื่อนสนิทที่เรียนดี ระดับความสำคัญมาก การจับกลุ่มทบทวนก่อนทำการสอบระหว่างเพื่อน และนิสิตมีเพื่อนจำนวนไม่มากที่สนิทกัน ระดับความสำคัญปานกลาง และระดับต่ำสุด คือนิสิตมีปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อน ระดับความสำคัญน้อย ตามลำดับ

ปัจจัยครอบครัว พบว่าระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยครอบครัว ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ บิดามารดาเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนิสิต ระดับความสำคัญมาก รองลงมาเป็นการยอมรับและเข้าใจพฤติกรรม

นิสิตของปีตามารดา สถานภาพของปีตามารดา ระดับความสำคัญมาก สถานภาพทางการเงินของครอบครัว และระดับการศึกษาของปีตามารดา ระดับความสำคัญปานกลาง ตามลำดับ

ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง พบว่าระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ การได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา ระดับความสำคัญมาก รองลงมาเป็นความคาดหวังในการเป็นคน มีจริยธรรมที่ดี ความคาดหวังในการเป็นผู้มีความประพฤติที่ดีไม่ทำผิดระเบียบของมหาวิทยาลัย การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหลังจากสำเร็จการศึกษา และความคาดหวังในคะแนน (GPA) ของนิสิต ระดับความสำคัญมาก ตามลำดับ

ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ การได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษาระดับความสำคัญมาก รองลงมาเป็น ความคาดหวังในความรู้ด้านทักษะในวิชาชีพในสาขาวิชาที่เรียน ความคาดหวังในคะแนน (GPA) ของนิสิต ความคาดหวังในการได้รับการยอมรับจากอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นเรียน และความคาดหวังในการศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษา ระดับความสำคัญมาก ตามลำดับ

ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า ระดับความคิดเห็นด้านปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับความคิดเห็นจากมากไปหาน้อยได้ผลการวิเคราะห์ดังนี้ การตั้งเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน ระดับความสำคัญมาก รองลงมาเป็นการรู้จักพึ่งตนเองในการเรียนอยู่เสมอ การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนอยู่เสมอ มีความเชื่อมั่นในตนเอง และความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางการเรียนด้วยตนเอง ระดับความสำคัญมาก ตามลำดับ

ขั้นตอนที่ 2 ผลการทดสอบสมมุติฐาน โดยการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง 9 ปัจจัย กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา โดยใช้วิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) และนำเสนอผลโดยรวม สรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้ ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง 9 ปัจจัย กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา นำเสนอผลโดยรวม พบว่า ปัจจัยพฤติกรรมการเรียน (X_2) ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต (X_8) และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน (X_1) สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y) ได้อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยทั้งสามร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 12.1 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (S.E._{est}) 1.049

ซึ่งหมายความว่า ผลการทำนายที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต โดยใช้ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวทำนาย

เมื่อนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มาทำการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบรวมและแบบขั้น โดยประกอบด้วยปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 9 ปัจจัย คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้ง 9 ปัจจัย ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวพยากรณ์ที่ดี 3 ปัจจัย สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต ได้ 12.1% โดยมีปัจจัยที่เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งมีค่า β ตามลำดับ คือ .20, .13 และ .12 ซึ่งหมายความว่า นิสิตยังมีพฤติกรรมการเรียนสูง มีความคาดหวังของตัวนิสิตสูง มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนสูง นิสิตผู้นั้นเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานที่ตั้งนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ได้แก่ ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งมีค่า β ตามลำดับ คือ .20, .13 และ .12 ปัจจัยดังกล่าวร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 12.1 โดยสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา อภิปรายผลได้ดังนี้ ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษารายด้าน พบว่าด้านแสงสว่างภายในห้องเรียนมีความเหมาะสม มีระดับความคิดเห็นที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับ 1 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นความคิดเห็นของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา แสดงความคิดเห็นว่า อุปกรณ์สื่อการเรียน

การสอนภายในห้องเรียนบางห้องไม่พร้อมเท่าที่ควรส่งผลต่อการเรียนการสอน ควรมีการปรับปรุงความพร้อมของห้องเรียน รวมถึงสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนให้มากขึ้น

เมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาหาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ผลการวิเคราะห์โดยรวมพบว่า ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน มีค่า $\beta = .12$ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 12.1 โดยสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า นิสิตมีสภาพแวดล้อมทางการเรียนสูง นิสิตผู้นั้นเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก กล่าวคือ เมื่อความต้องการสภาพแวดล้อมทางการเรียนที่ดี ไม่ได้รับการตอบสนองจากปัจจัยดังกล่าวอย่างเหมาะสมจึงมีผลโดยตรงกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพฤติกรรมตามแนวคิดของโรเจอร์ (Roger) อธิบายว่ามนุษย์จะตรวจสอบประสบการณ์ตนเองกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นจริงอยู่เสมอเพื่อรับและแสดงออกให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด แต่บางอย่างไม่ได้รับการตอบสนองจึงเป็นผลทำให้ไม่สามารถปรับตัวกับสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ ได้ เช่นเดียวกับนิสิตกับสภาพแวดล้อมทางการเรียน ถ้าไม่เกิดการปรับตัว อาจกลายเป็นการส่งผลโดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เนื่องจากไม่ได้รับการตอบสนองที่ตนเอง สอดคล้องกับรองศาสตราจารย์ ดร.กฤษมัน วัฒนานรงค์ (2555, สื่อออนไลน์) ได้อธิบายว่า ความต้องการสำหรับผู้เรียน สิ่งแวดล้อมทางกายภาพจำเป็นเบื้องต้นที่สถานศึกษาควรจัดให้ผู้เรียนได้แก่ ห้องเรียนที่ไม่แออัด ห้องน้ำสะอาด โรงอาหารเพียงพอ พื้นที่พักผ่อน ที่สะอาดปลอดภัย ตามลำดับ โดยเน้นความสะอาด เรียบร้อย เป็นสำคัญ ผู้เรียนพอใจกับความสวยงามของสถานศึกษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย และอยากจะมาเรียนความเป็นต้นแบบที่ดีของสถานศึกษาจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียน มีนิสัยมีรสนิยมของความสะอาดและความเป็นระเบียบที่เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองที่ดี และทำให้ผู้เรียนมีความสุข ใฝ่ใจกับการเรียน และใช้เวลากับการเรียนได้อย่างมีความสุขเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสอดคล้องกับ สุวานวัฒน์ พุฒวิบูลย์วุฒิ (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำอากาศ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนจำอากาศ พุทธศักราช 2548 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ สภาพอาคารสถานที่ห้องเรียน

ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้ ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษารายด้าน พบว่า การเข้าห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีระดับความคิดเห็นที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมากเป็นลำดับ 1 ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นความคิดเห็น

ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา แสดงความคิดเห็นว่า ความไม่กระตือรือร้นของตัวนิสิต ในการเข้าห้องเรียน เป็นผลกับการเรียนเป็นอย่างมาก จึงควรสร้างแรงจูงใจในการเข้าเรียนของตนเองให้มากขึ้น เพื่อการเข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ

เมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาหาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ผลการวิเคราะห์โดยรวมพบว่า ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน มีค่า $\beta = .20$ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 12.1 โดยสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า นิสิตยังมีพฤติกรรมการเรียนสูง นิสิตผู้นั้นเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียนมีผลโดยตรงกับนิสิต ดังนั้นนิสิตที่มีพฤติกรรมทางการเรียนที่ดีย่อมมีแนวโน้มได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งสอดคล้องกับบุรณี ทรัพย์ถนอม (2552) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาขาวิชาการบัญชีของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครให้ระดับความสำคัญของปัจจัยที่ส่งผลต่อผลการเรียนในระดับมากที่สุด ด้านผู้เรียน สอดคล้องกับ วรณี อึ้งสิทธิพูนพร (2544) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตคณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นิสัยทางการเรียน หรือพฤติกรรมทางการเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งนิสิตที่มีนิสัยทางการเรียนดี มีแนวโน้มที่จะได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นิสัยทางการเรียนดีจะช่วยให้นิสิตสามารถจัดระบบ วิธีการเรียนให้มีประสิทธิภาพทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงไปด้วย ดังนั้นพฤติกรรมทางการเรียนมีผลกับผลการเรียนของนิสิต สอดคล้องกับ สุานวัฒน์ พุฒวิบูลย์วุฒิ (2552) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำอากาศในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนจำอากาศ พุทศศักราช 2548 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ตัวแปรปัจจัยด้านตัวนักเรียน สอดคล้องกับ สุวิทย์ ธาณิรัตน์ (2553) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในวิชาการวัดละเอียด กรณีศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้ จำนวน 14 วิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ได้แก่ ด้านผู้เรียน สถิติการขาดเรียนที่เป็นปัจจัยจากพฤติกรรมทางการเรียนของผู้เรียน และสอดคล้องกับ เมธี ธรรมวัฒนา (2544) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโปรแกรมเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม สถาบันราชภัฏ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโปรแกรมเทคโนโลยีสถาปัตยกรรมสถาบันราชภัฏ ได้แก่ พฤติกรรมทางการเรียนของ

นักศึกษา จากที่กล่าวมานั้นอธิบายได้ว่า พฤติกรรมทางการเรียนส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา นิสิตมีพฤติกรรมทางการเรียนดีจะมีแนวโน้มมีผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนที่ดีด้วย

ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน จากการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อศึกษารายด้าน พบว่า มีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน มีระดับความคิดเห็นที่มีผลต่อการเรียนอยู่ใน ระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 จะเห็นได้ว่าการมีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน การมีความพร้อมในการเข้าสอนใน แต่ละครั้งของอาจารย์ การใช้สื่อการสอน การถ่ายทอดบทเรียนได้ดี มีระดับความคิดเห็นมีผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมาก ซึ่งเป็นสิ่งหลักที่อาจารย์ผู้สอนต้องคำนึงถึง ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นความคิดเห็นของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา แสดงความคิดเห็นว่า การสอนของอาจารย์บางท่านต้องให้นิสิตมีส่วนร่วม ในการเรียนการสอนนั้นด้วย ไม่เป็นการถ่ายทอดแบบทางเดียว ควรเป็นการสอนแบบสองทาง ที่นิสิตสามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันได้กับอาจารย์ ควรเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งสอดคล้อง กับ นัยนา จันตะเสน (2547) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครพนม: การวิเคราะห์พหุระดับ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรพยากรณ์ระดับห้องเรียนที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์ ได้แก่ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนและพฤติกรรมการสอนคณิตศาสตร์ ของครู สอดคล้องกับ เมธิ ธรรมวัฒนา (2544) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผล ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษาโปรแกรมเทคโนโลยีสถาปัตยกรรมสถาบันราชภัฏผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาโปรแกรมเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม สถาบันราชภัฏ ได้แก่ พฤติกรรมการสอนของอาจารย์ผู้สอน และสอดคล้องกับ เศรษฐวิชัย วังนันท์ (2554) ศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิชาเทคนิคการผลิต ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาเทคนิคการผลิตสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 คือ ปัจจัยด้านวิธีการสอนและปัจจัยด้านการถ่ายทอดความรู้ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาหาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ผลการวิเคราะห์โดยรวมพบว่า ปัจจัยดังกล่าวไม่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา จากการศึกษาค้นคว้า ระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อศึกษารายด้าน พบว่า ด้านจำนวนคาบเรียนมีความเหมาะสม มีระดับความคิดเห็นมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 จะเห็นได้ว่าจำนวนคาบเรียนมีความเหมาะสมมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต เนื่องจากระบบการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมีการจัดกลุ่มเรียน ระยะเวลาเรียนในแต่ละคาบเรียน หรือแม้แต่จำนวนคาบเรียนอาจไม่เหมาะสมกับนิสิตเท่าที่ควรจึงเป็นผลต่อการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นเพิ่มเติมที่ได้จากแบบสอบถาม ซึ่งเป็นความคิดเห็นของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา แสดงให้เห็นว่า การจัดคาบเรียนที่นานเกินไป จำนวนผู้เรียนในแต่ละห้องมีจำนวนมากเกินไปทำให้ประสิทธิภาพทางการเรียนน้อยลง ควรจัดให้มีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดระบบการศึกษาในทุก ๆ ปี เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการจัดระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยที่ดีขึ้นต่อไป ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา มีระดับความคิดเห็นส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง แต่อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นการจัดการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย หรือการจัดการศึกษาจากผู้สอนมีความสำคัญกับผู้เรียนทั้งสิ้น ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉรา บุญสุข (2553) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2 ผลการศึกษาค้นคว้า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอนของคุณครู

เมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาหาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ผลการวิเคราะห์โดยรวมพบว่า ปัจจัยดังกล่าวไม่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน จากการศึกษาค้นคว้า ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อศึกษารายด้าน พบว่า นิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน มีระดับความคิดเห็นมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมากเป็นลำดับที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับ เดิมศักดิ์ คทวณิช (2549) ศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกัน อยู่ในระดับสูง ค่าเฉลี่ย 3.83 ด้านสัมพันธ์ภาพระหว่างนักศึกษาด้วยกัน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .053 และสอดคล้องกับ อติศักดิ์ พงษ์พลผลศักดิ์, โปบุญย์ เกียรติโกมล และ ปิยะมาศ เจริญพันธุ์วงศ์ (2544) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ในโรงเรียนรัฐ กรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า การปรับตัวของนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลโดยตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

เมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาหาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ผลการวิเคราะห์โดยรวมพบว่า ปัจจัยดังกล่าวไม่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยครอบครัว จากการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษารายด้าน พบว่าด้านบิดามารดาเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนิสิต มีระดับความคิดเห็น มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 ซึ่งสอดคล้องกับ วรณิ อึ้งสิทธิพูนพร (2544) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้แก่ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง โดยปัจจัยดังกล่าวเป็นตัวพยากรณ์ที่ร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ร้อยละ 10 ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ เต็มศักดิ์ คทวนิช (2549) ศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักศึกษากับผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ เพ็ญแข ดวงขวัญ (2548) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มหมวดวิชาพื้นฐานของนักศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมต้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า วิชาคณิตศาสตร์ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้แก่ สถานภาพทางครอบครัว

เมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาหาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ผลการวิเคราะห์โดยรวมพบว่า ปัจจัยดังกล่าวไม่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง จากการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษารายด้าน พบว่าด้านการได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา มีระดับความคิดเห็นมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองย่อมมีในผู้ปกครองทุกคน แต่วิธีการบอกถึงความคาดหวังกับการเรียน อาจไม่เหมือนกัน ทำให้นิสิตรับรู้หรือใส่ใจในความคาดหวังดังกล่าวไม่เท่ากัน แต่แท้จริงแล้วนิสิตทุกคนคำนึงถึงผู้ปกครองเป็นบุคคลสำคัญที่จะตอบแทนบุญคุณด้วยการตั้งใจเรียน เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ เต็มศักดิ์ คทวนิช

(2549) ศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผลการวิจัยพบว่าระดับค่าเฉลี่ยปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครองในตัวนักศึกษาอยู่ในระดับสูง

เมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาหาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ผลการวิเคราะห์โดยรวมพบว่า ปัจจัยดังกล่าวไม่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิตส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งผลการศึกษาพบว่าระดับความคิดเห็นโดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษารายด้าน พบว่า การได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา มีระดับความคิดเห็นที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1

เมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาหาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ผลการวิเคราะห์โดยรวมพบว่า ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิตมีค่า $\beta = .13$ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 12.1 โดยสามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ความคาดหวังเป็นการแสดงออกทางความคิดถึงการหวังต่อสิ่งนั้น ๆ และพยายามที่จะทำสิ่งนั้น ๆ ให้สำเร็จตามความคาดหวังของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ อริยา คูหา (อ้างอิงในมะแชน ราโอบ, 2551) ได้กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนที่เกิดมาบนโลกใบนี้ เมื่อเติบโตขึ้นในช่วงอายุหนึ่งที่มีความต้องการ ความรู้สึกเป็นของตัวเอง หรือเมื่อมีวุฒิภาวะเจริญเติบโตขึ้นในทางความคิด ทุกคนต่างก็มีเป้าหมายให้กับตัวเองเพื่อต้องการให้เกิดความสำเร็จ และในการเดินทางที่จะไปสู่เป้าหมายนั้นทุกคนก็จะต้องมีความคาดหวังให้กับความสำเร็จนั้น เพื่อให้ความคาดหวังนั้น อาจจะเป็นความคาดหวังให้กับตัวเองหรือเป็นความคาดหวังให้กับบุคคลอื่น โดยทำการคาดหวังให้บุคคลอื่นเป็นไปตามที่ตัวต้องการตามเป้าหมายที่วางไว้

ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อศึกษารายด้าน พบว่าการตั้งเป้าหมายในอนาคต ที่ชัดเจน มีระดับความคิดเห็นมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต มีระดับค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมีผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ เดิมศักดิ์ คทวณิช (2549) ศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านความเชื่อมั่น ความสามารถของตนในการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

อยู่ในระดับปานกลาง แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ความเชื่อในความสามารถของตนในการเรียน และความภาคภูมิใจในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1

เมื่อนำปัจจัยดังกล่าวมาหาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ผลการวิเคราะห์โดยรวมพบว่า ปัจจัยดังกล่าวไม่สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากสรุปและอภิปรายผลดังกล่าว สรุปได้ดังนี้ เมื่อนำคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาทำการวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณแบบรวมและแบบขั้น โดยประกอบด้วยปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 9 ปัจจัย คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิเคราะห์ในกลุ่มรวม พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้ง 9 ปัจจัย ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวพยากรณ์ที่ดี 3 ปัจจัย สามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตได้ 12.1% โดยมีปัจจัยที่เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ซึ่งมีค่า β ตามลำดับ คือ .20, .13 และ .12 หมายความว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 ได้แก่ ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน (X_2) ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต (X_3) และปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน (X_1) สามารถพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยปัจจัยทั้งสามร่วมกันพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 12.1 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (S.E._{est}) 1.049 กล่าวคือ นิสิตยังมีพฤติกรรมการเรียนสูง มีความคาดหวังของตัวนิสิตสูง มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนสูง นิสิตผู้นั้นเป็นผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาก และการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ได้แนวทางในการบริหารจัดการทางด้านการเรียนการสอน หรือการจัดการศึกษาอย่างเหมาะสมกับสภาพนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา และสามารถสร้าง “ปัญญาเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน” หรือ “Wisdom for Community Empowerment” ของมหาวิทยาลัยพะเยาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แนวทางการจัดการเรียนการสอน การจัดการศึกษา การสนับสนุนสภาพแวดล้อมทางการเรียน การควบคุมคุณภาพผู้เรียน การส่งเสริมพฤติกรรมทางการเรียน และการปรับตัวของนิสิตในมหาวิทยาลัย เป็นต้น เป็นสิ่งที่มหาวิทยาลัยควรคำนึงถึงให้ความสำคัญ และนำไปเป็นแนวทางส่งเสริมให้เหมาะสมกับตัวผู้เรียนมากที่สุด เพื่อให้ได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่มีคุณภาพของนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยาต่อไป

2. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา สามารถเป็นแนวทางในการดำเนินกิจกรรม โครงการ เช่น กิจกรรมรณรงค์ของมหาวิทยาลัย เพื่อเสริมสร้างให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนิสิต หรือเป็นแนวทางการดำเนินโครงการทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนในรั้วมหาวิทยาลัย สร้างให้เกิดการเรียนรู้ในมหาวิทยาลัยอย่างมีความสุข เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีของนิสิต และสร้างความเจริญก้าวหน้าอย่างยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยในเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต โดยเพิ่มขอบข่ายการศึกษารูปแบบการเรียนรู้ (Learning Style) ของนิสิต หรือการเห็นคุณค่าในตนเอง (Self-Esteem) ของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี เพื่อเป็นแนวทางพัฒนาการศึกษาต่อไป

2. ควรทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตในทุกชั้นปีของมหาวิทยาลัย เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ปรับปรุงการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย โดยการเข้าใจถึงสภาพที่เป็นจริงของนิสิต และพัฒนาอย่างตรงจุด เพื่อคุณภาพการศึกษา รวมถึงพัฒนาการทำงานของส่วนงานที่เกี่ยวข้องทางการศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กฤษมันน์ วัฒนาณรงค์. (23 มกราคม 2012). **สิ่งแวดล้อมทางการศึกษา**. สืบค้นเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2555, จาก <http://www.krusamlee.com/home/education-articles/other-edu-art.html>
- กองการเจ้าหน้าที่ มหาวิทยาลัยพะเยา. (มิถุนายน 2554). **คู่มือพนักงานมหาวิทยาลัยพะเยา 2554**.
- กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา. (27 พฤศจิกายน 2553). **ข้อบังคับมหาวิทยาลัยพะเยา ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี 2553**.
- ฐานวัฒน์ พุฒวิบูลย์วุฒิ. (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจำอากาศ ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพโรงเรียนจำอากาศ พุทธศักราช 2548**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2554, จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php
- เต็มศักดิ์ คทวณิช. (2549). **ศึกษาปัจจัยบางประการที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. วารสารการวัดผลการศึกษา**, 27(80), 35-53. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2554, จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php
- ทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์. (ม.ป.ป). **ทฤษฎีของการจูงใจ**. สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2554, จาก pirun.ku.ac.th/~g4968073/report/475512/Motivation_by_1.doc
- นัยนา จันตะเสน. (2547). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จังหวัดนครพนม: การวิเคราะห์พหุระดับ**. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม, สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2554, จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: พี.เอ็น.การพิมพ์.
- บุรณี ทรัพย์ถนอม. (2552). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาขาวิชาการบัญชีของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร**. งานวิจัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, กรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2554, จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php

- เพ็ญแข ดวงขวัญ. (2548). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มหมวดวิชา
พื้นฐานของนักศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม., จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2554, จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php**
- มณฑาทิพย์ มณีโชติรัตน์. (2542). **ปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
วิทยานิพนธ์ กศ.ม, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อ
27 มิถุนายน 2554, จาก <http://tdc.thailis.or.th/tdc/>**
- เมธี ธรรมวัฒนา. (2544). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนักศึกษา
โปรแกรมเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม สถาบันราชภัฏ. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม., สถาบัน
เทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, กรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม
2554, จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php**
- มหาวิทยาลัยพะเยา. (2553). **หลักสูตรที่เปิดสอน. สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2553 จาก
<http://www.up.ac.th/V4/contentshow.aspx?ItemID=311>**
- มะแอน ราโอบ. (2551). **ความคาดหวังในการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
ในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม,
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, ปัตตานี. สืบค้นเมื่อ 27 กุมภาพันธ์
2555, จาก <http://tdc.thailis.or.th>**
- วัชร. (4 มิถุนายน 2553). **ทฤษฎีและความคาดหวังของ Vroom. สำนักบริการข้อมูลและ
สารสนเทศ. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2554, จาก
<http://www.idis.ru.ac.th/report/index.php?topic=1928.0>**
- วรรณิ อึ้งสิทธิพูนพร. (2544). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตคณะเกษตร
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม., มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์,
กรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2554, จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php**
- เศรษฐวิชัย วังนันท์. (2554). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขา สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาวิชาเทคนิคการผลิต.
วิทยานิพนธ์ ค.อ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กรุงเทพฯ.
สืบค้นเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2555, จาก
http://tdc.thailis.or.th/tdc//search_result.php?page=1&query**

- สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (ม.ป.ป.). **แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความเข้าใจพฤติกรรมมนุษย์. สุขภาพจิตและมนุษย์สัมพันธ์ในชุมชน.** สืบค้นเมื่อ 23 สิงหาคม 2554, จาก <http://e-book.ram.edu/e-book/inside/html/dlbook.asp?code=PC444>
- สุวิทย์ ธาณิรัตน์. (2553). **ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในวิชา การวัดละเอียด กรณีศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา กลุ่มภาคใต้.** วิทยานิพนธ์, ค.อ.ม., มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, กรุงเทพฯ. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2554, จาก http://tdc.thailis.or.th/tdc/search_result.php
- อัจฉรา บุญสุข. (2553). **ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2.** วิทยานิพนธ์, ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์, เพชรบูรณ์. สืบค้นเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2555, จาก <http://tdc.thailis.or.th>
- อดิศักดิ์ พงษ์พูลผลศักดิ์และคณะ. (3 กันยายน-ธันวาคม 2544). **ปัจจัยที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคอมพิวเตอร์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนรัฐ กรณีศึกษาจังหวัดลพบุรี. วารสารวิจัยและพัฒนา มจร,** 24(3), 311-326 สืบค้นเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2555, จาก <http://tdc.thailis.or.th>
- Abhichat Anugoolwech. (2007). **ทฤษฎีทางการศึกษา แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแม็คเคลแลนด.** สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2554, จาก http://www.chontech.ac.th/~abhichat/Website_abhichat/Edu_Theory/Edu_McClelland.htm
- Information system operation. (2001). **แนวคิด ความหมายและทฤษฎีแรงจูงใจ.** สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม 2554, จาก <http://topcool.arowa.com/master.htm>.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถาม

แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา

1. คำชี้แจง แบบสอบถาม

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจำแนกตามปัจจัยทั้งหมด 9 ปัจจัย คือ ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต และปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าในระดับปริญญาโท ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 5 หน้า แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ คณะ วิธีการเข้าศึกษาใหม่มหาวิทยาลัยพะเยา ผลการเรียนของนิสิตในระดับมัธยมปลาย ผลการเรียนของนิสิตภาคเรียนที่ 1/2554 ชั้นปีที่ 1 ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklists) และ/หรือเติมคำลงในช่องว่างที่กำหนด

ตอนที่ 2 ถามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต และปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ถามเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะ เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหาและสิ่งที่ควรเพิ่มเติม

โปรดเติมเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับข้อมูลของตัวท่านมากที่สุด และกรอกข้อความให้สมบูรณ์

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. สังกัดคณะ.....

3. วิธีการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย

รับตรง 10% สพม. 5, 38

รับตรง (ผู้มีความเป็นเลิศทางด้าน.....)

รับตรงโควตาภาคเหนือตอนบน

Admission

รับตรง โควตาทั่วประเทศ

อื่นๆ.....

4. คะแนนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ต่ำกว่า 1.99

3.01-3.50

2.00-2.50

3.51 ขึ้นไป ระบุ.....

2.51-3.00

5. คะแนนเฉลี่ยภาคเรียนที่ 1/54 ชั้นปีที่ 1

ต่ำกว่า 1.99

3.01-3.50

2.00-2.50

3.51 ขึ้นไป ระบุ.....

2.51-3.00

ตอนที่ 2 ถ้ามองความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประกอบด้วย ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน ปัจจัยครอบครัว ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต และปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายระดับของการประเมิน

5 = มากที่สุดหรือดีมาก 4 = มากหรือดี 3 = ปานกลางหรือพอใช้
2 = น้อยหรือต่ำกว่ามาตรฐาน 1 = น้อยที่สุดหรือต้องปรับปรุงแก้ไข

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับ				
1. ปัจจัยสภาพแวดล้อมทางการเรียน	1	2	3	4	5
1.1 แสงสว่างภายในห้องเรียนมีความเหมาะสม					
1.2 โปรเจคเตอร์ในห้องเรียนใช้งานได้ดี					
1.3 เครื่องคอมพิวเตอร์ในห้องเรียนใช้งานได้ดี					
1.4 เครื่องเสียงภายในห้องเรียนได้ยินอย่างทั่วถึง					
1.5 การเรียนในห้องเรียนที่มีผู้เรียนจำนวนมาก					
2. ปัจจัยพฤติกรรมทางการเรียน					
2.1 การเข้าห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ					
2.2 การเรียนด้วยความเข้าใจมากกว่าการท่องจำ					
2.3 การซักถาม และจดบันทึกขณะที่อาจารย์ทำ					
2.4 การทบทวนบทเรียนนอกห้องเรียนอยู่เสมอ					
2.5 การวางแผนด้านการเรียน เช่น การอ่านหนังสือ การทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม					

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับ				
3. ปัจจัยพฤติกรรมอาจารย์ผู้สอน	1	2	3	4	5
3.1 มีวิธีการสอน แบบให้นิสิตเรียนรู้ด้วยตนเอง					
3.2 มีความสามารถในการถ่ายทอดบทเรียนได้เป็น					
3.3 มีความพร้อมในการเข้าสอนในแต่ละครั้ง					
3.4 มีการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม					
3.5 มีเจตคติที่ดีต่อผู้เรียน					
4. ปัจจัยระบบการจัดการศึกษา					
4.1 จำนวนคาบเรียนในแต่ละวันมีความเหมาะสม					
4.2 ระยะเวลาในการเรียนในแต่ละคาบเรียนมีความเหมาะสม					
4.3 การจัดคาบเรียนในภาคเช้า และภาคบ่ายมีความเหมาะสม					
4.4 การจัดรายวิชาในหลักสูตรมีความเหมาะสม					
4.5 การจัดกลุ่มนิสิตใหม่เรียนเดียวกันมีความเหมาะสม					
5. ปัจจัยความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน					
5.1 นิสิตสามารถปรับตัวเข้ากับกลุ่มเพื่อน					
5.2 นิสิตมีเพื่อนสนิทที่เรียนดี					
5.3 นิสิตมีเพื่อนจำนวนไม่มากที่สนิทกัน					
5.4 การจับกลุ่มทบทวนก่อนทำการสอบระหว่างเพื่อน					
5.5 นิสิตมีปัญหาเกี่ยวกับกลุ่มเพื่อน					

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับ				
6. ปัจจัยครอบครัว	1	2	3	4	5
6.1 ระดับการศึกษาของบิดามารดา					
6.2 สถานภาพของบิดามารดา					
6.3 การยอมรับและเข้าใจพฤติกรรมนิสิตของบิดา					
6.4 สถานภาพทางการเงินของครอบครัว					
6.5 บิดามารดาเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนิสิต					
7. ปัจจัยความคาดหวังของผู้ปกครอง					
7.1 การได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา					
7.2 ความคาดหวังในคะแนน (GPA) ของนิสิต					
7.3 ความคาดหวังในการเป็นคนมีจริยธรรมที่ดี					
7.4 ความคาดหวังในการเป็นผู้มีความประพฤติที่ดี					
7.5 การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหลังจากสำเร็จ					
8. ปัจจัยความคาดหวังของตัวนิสิต					
8.1 การได้งานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา					
8.2 ความคาดหวังในคะแนน(GPA)ของนิสิต					
8.3 ความคาดหวังในความรู้ด้านทักษะในวิชาชีพ ในสาขาวิชาที่เรียน					
8.4 ความคาดหวังในการได้รับการยอมรับจาก อาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นเรียน					
8.5 ความคาดหวังในการศึกษาต่อหลังจากสำเร็จการศึกษา					

ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ระดับ				
9. ปัจจัยแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน	1	2	3	4	5
9.1 การตั้งเป้าหมายในอนาคตที่ชัดเจน					
9.2 การรู้จักพึ่งตนเองในการเรียนอยู่เสมอ					
9.3 มีความเชื่อมั่นในตนเอง					
9.4 ความสามารถในการแก้ไขปัญหาทางการเรียนด้วยตนเอง					
9.5 การมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนอยู่เสมอ					

ตอนที่ 3 ปัญหา และข้อเสนอแนะ เพื่อพิจารณาประเด็นปัญหา และสิ่งที่ควรเพิ่มเติม
ปัญหา

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงที่ท่านกรุณาให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
เพื่อผู้จัดทำจะได้นำไปดำเนินการพัฒนาต่อไป

ภาคผนวก ข ตารางคำนวณค่า IOC

ตารางคำนวณค่า IOC

ข้อ/คน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	$\sum R$	$IOC = \frac{\sum R}{N}$	หมายเหตุ
1.1	+1	0	+1	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้
1.2	+1	0	+1	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้
1.3	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
1.4	+1	-1	+1	1	$\frac{1}{3} = 0.33$	ใช้ไม่ได้
1.5	+1	0	+1	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้
2.1	0	+1	+1	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้
2.2	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
2.3	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
2.4	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
2.5	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
3.1	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
3.2	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
3.3	+1	+1	0	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้
3.4	+1	+1	0	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้
3.5	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
4.1	+1	0	+1	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้
4.2	0	+1	+1	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้
4.3	+1	0	+1	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้
4.4	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
4.5	+1	0	+1	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้

ข้อ/คน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	$\sum R$	$IOC = \frac{\sum R}{N}$	หมายเหตุ
5.1	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
5.2	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
5.3	+1	-1	0	0	$\frac{0}{3} = 0$	ใช้ไม่ได้
5.4	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
5.5	+1	-1	+1	1	$\frac{1}{3} = 0.33$	ใช้ไม่ได้
6.1	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
6.2	+1	0	+1	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้
6.3	+1	0	+1	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้
6.4	+1	0	+1	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้
6.5	+1	0	+1	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้
7.1	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
7.2	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
8.1	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
8.2	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
9.1	+1	+1	0	2	$\frac{2}{3} = 0.66$	ใช้ได้
9.2	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้
9.3	+1	-1	+1	1	$\frac{1}{3} = 0.33$	ใช้ไม่ได้
9.4	+1	-1	+1	1	$\frac{1}{3} = 0.33$	ใช้ไม่ได้
9.5	+1	+1	+1	3	$\frac{3}{3} = 1$	ใช้ได้

หมายเหตุ: ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1 ดร.จิตติมา กาวีระ

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2 ดร.สมบูรณ์ พุเต็มวงศ์

ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3 ดร.สุนทร คล้ายอ่ำ

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ประวัติผู้ศึกษาค้นคว้า

ชื่อ นามสกุล	สุภาพร คำรศ
วัน เดือน ปี เกิด	6 กันยายน 2523
ที่อยู่ปัจจุบัน	33/11 ต.ศรีภูมิ อ. ท่าวังผา จ. น่าน 55140
ที่ทำงานปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยพะเยา
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	นักวิชาการโสตทัศนศึกษา
ประสบการณ์การทำงาน	
พ.ศ. 2548-ปัจจุบัน	มหาวิทยาลัยพะเยา
พ.ศ. 2546-2547	Tourist Officer ตำรวจท่องเที่ยวจังหวัดเชียงราย
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2546	ศศ.บ. (ภาษาอังกฤษ) มหาวิทยาลัยนเรศวร

